

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**KOMPARACE OPRÁVNĚNÍ POLICIE ČESKÉ
REPUBLIKY A OBECNÍ POLICIE: PRÁVNÍ
RÁMEC A PRAKTICKÉ ASPEKTY**

Autor práce: David Pánek, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Bc. Radovan Sládek

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2025

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: David Pánek, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Komparace oprávnění Policie České republiky a obecní policie: Právní rámec a praktické aspekty

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Comparison of the Powers of the Police of the Czech Republic and Municipal Police: Legal Framework and Practical Aspects

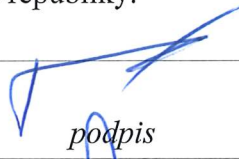
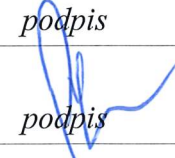
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): Mgr. Bc. Radovan Sládek

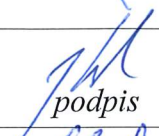
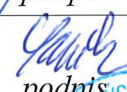
Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): listopad, 2024

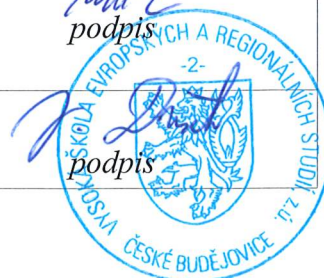
Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je vymezit platnou právní úpravu týkající se Policie České republiky a obecní policie, analyzovat a poukázat na odlišnosti zdánlivě obdobných oprávnění a provést jejich komparaci. Vedlejším cílem je identifikovat, zda jsou jednotlivá oprávnění dostatečná či nikoliv. Druhým vedlejším cílem je analyzovat, jak je činnost obecní policie vnímána v kontextu s Policií České republiky.

Student: David Pánek, DiS.	22. 11. 2024 datum	 podpis
Vedoucí práce: Mgr. Bc. Radovan Sládek	22. 11. 2024 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	2. 12. 2024 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	9. 12. 2024 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	10. 12. 2024 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Bc. Radovanovi Sládkovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

PÁNEK, D. *Komparace oprávnění Policie České republiky a obecní policie: právní rámec a praktické aspekty*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2025. 85 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Bc. Radovan Sládek

Klíčová slova: Policie České republiky, obecní policie, strážník, policista, oprávnění, právní úprava, komparace

Tato bakalářská práce (dále jen „práce“) se zabývá komparací oprávnění Policie České republiky a obecní policie z hlediska právního rámce i praktického uplatnění. Cílem práce je analyzovat klíčové pravomoci obou složek, identifikovat jejich rozdíly a shody a posoudit, zda jsou tato oprávnění dostatečná pro efektivní výkon jejich činnosti.

Teoretická část se věnuje historickému vývoji obecní a státní policie, organizačním strukturám obou složek a podrobné analýze vybraných oprávnění, jako je požadování vysvětlení a prokázání totožnosti, zákaz vstupu na určená místa, otevření bytu nebo jiného uzavřeného prostoru, vstup do živnostenské provozovny, odebrání zbraně a pravomoci v oblasti bezpečnosti silničního provozu. Zvláštní důraz je kladen na oprávnění k použití donucovacích prostředků, omezení osobní svobody a použití zbraně.

Empirická část práce využívá metodu dotazníkového šetření, jehož cílem je zjistit, jak příslušníci bezpečnostních složek i veřejnost vnímají oprávnění obecní policie a Policie České republiky. Výsledky šetření jsou následně vyhodnoceny ve vztahu ke stanoveným hypotézám a přispívají k diskusi o možném rozšíření pravomocí obecní policie v určitých oblastech.

ABSTRACT

PÁNEK, D. *Comparison of the Powers of the Police of the Czech Republic and the Municipal Police: Legal Framework and Practical Aspects*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2025. 85 pgs. Supervisor: Mgr. Bc. Radovan Sládek

Key words: Police of the Czech Republic, municipal police, municipal officer, police officer, powers, legal regulation, comparison

This bachelor's thesis focuses on the comparison of the powers of the Police of the Czech Republic and the municipal police in terms of legal framework and practical application. The aim of the thesis is to analyze key authorities of both forces, identify their differences and similarities, and assess whether these powers are sufficient for the effective performance of their duties.

The theoretical part examines the historical development of municipal and state police, the organizational structures of both forces, and a detailed analysis of selected powers, such as requesting explanations and proof of identity, prohibiting entry to designated areas, entering residences or other enclosed spaces, accessing business premises, seizing weapons, and powers related to road safety enforcement. Special attention is given to the use of coercive measures, the restriction of personal freedom, and the use of firearms.

The empirical part of the thesis employs a quantitative survey method aimed at understanding how security force personnel and the general public perceive the powers of the municipal police and the Police of the Czech Republic. The survey results are evaluated in relation to the established hypotheses and contribute to discussions about the potential expansion of municipal police powers in certain areas.

Obsah

ÚVOD.....	9
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	11
2 HISTORIE OBECNÍ A STÁTNÍ POLICIE	12
2.1 HISTORIE POLICIE PŘED ROKEM 1918	12
2.1.1 <i>Policie</i>	12
2.1.2 <i>Četnictvo</i>	13
2.2 BEZPEČNOSTNÍ SBORY PO ROCE 1918	14
2.2.1 <i>Státní policie</i>	15
2.2.2 <i>Četnictvo</i>	15
2.2.3 <i>Komunální policie</i>	16
2.3 BEZPEČNOSTNÍ SLOŽKY PO ROCE 1945	17
2.4 BEZPEČNOSTNÍ SLOŽKY PO ROCE 1989	18
2.4.1 <i>Policie České republiky</i>	18
2.4.2 <i>Obecní policie</i>	18
3 ZÁKLADNÍ KOMPARACE OBECNÍ A STÁTNÍ POLICIE.....	19
3.1 PRÁVNÍ ÚPRAVA.....	20
3.2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA OBECNÍ POLICIE	20
3.3 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	21
4 OPRÁVNĚNÍ POLICISTY POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY A STRÁŽNÍKA OBECNÍ POLICIE .	23
4.1 POLICISTA.....	23
4.2 STRÁŽNÍK.....	23
5 KOMPARACE VYBRANÝCH OPRÁVNĚNÍ POLICISTY POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY A STRÁŽNÍKA OBECNÍ POLICIE.....	24
5.1 OPRÁVNĚNÍ POŽADOVAT VYSVĚTLENÍ	24
5.2 OPRÁVNĚNÍ POŽADOVAT PROKÁZÁNÍ TOTOŽNOSTI	26
5.3 OPRÁVNĚNÍ ZAKÁZAT VSTUP NA URČENÁ MÍSTA	29
5.3.1 <i>Vykázání</i>	30
5.4 OPRÁVNĚNÍ OTEVŘÍT BYT NEBO JINÝ UZAVŘENÝ PROSTOR	31
5.5 OPRÁVNĚNÍ KE VSTUPU DO ŽIVNOSTENSKÉ PROVOZOVNY	33
5.6 OPRÁVNĚNÍ ODEBRAT A ODEJMOUT ZBRAŇ	35
5.7 DALŠÍ OPRÁVNĚNÍ V PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH	37

5.8	OPRÁVNĚNÍ POUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ A PSA	39
5.9	OPRÁVNĚNÍ OMEZENÍ OSOBNÍ SVOBODY	41
5.10	OPRÁVNĚNÍ POUŽITÍ ZBRANĚ.....	46
6	EMPIRICKÁ ČÁST.....	48
6.1	CÍL A HYPOTÉZY	48
6.2	TECHNIKA SBĚRU DAT	49
6.3	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	50
6.4	VÝHODNOCENÍ HYPOTÉZ	72
	ZÁVĚR.....	74
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	76
	SEZNAM ZKRATEK	78
	SEZNAM GRAFŮ	79
	PŘÍLOHY	80

Úvod

Práce na téma Komparace oprávnění Policie České republiky a obecní policie: právní rámec a praktické aspekty se věnuje problematice, se kterou se autor práce setkává i při výkonu svého zaměstnání policisty. Hlavním smyslem a podstatou práce je poukázat na rozdílnost důležitých oprávnění Policie České republiky a obecní policie. Výsledek práce by mohl být přínosný jak pro příslušníky bezpečnostních sborů a obecních policií, tak i pro širokou veřejnost. Z vlastní zkušenosti autora práce vyplývá, že jak příslušníci Policie České republiky, tak obecní policie nejsou dostatečně informováni o rozdílnosti oprávnění druhé složky, což mnohdy vede k vzájemnému nepochopení a nedorozumění.

V úvodu práce se autor bude věnovat historii obecní a státní policie v období před rokem 1918 přes poválečné období roku 1945 až do současnosti.

Další část práce bude věnována základním komparacím mezi obecní policií a státní policií, kdy v této kapitole se autor bude soustředit na poukázání odlišných norem a zákonů, podle kterých se tyto dvě bezpečnostní složky řídí.

Dále se autor bude věnovat konkrétním oprávněním policisty Policie České republiky a strážníka obecní policie. Z těchto oprávnění byla vybrána ta, která autor považuje za stěžejní v rámci běžného výkonu služby.

V podkapitolách věnovaných oprávnění požadovat vysvětlení, požadovat prokázání totožnosti, zakázat vstup na určená místa, otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor, vstoupit do živnostenské provozovny, odebrat zbraň a oprávnění v oblasti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, bude hlavním úkolem systematická analýza právní úpravy a detailní komparace jednotlivých oprávnění.

V podkapitole věnující se donucovacím prostředkům se autor bude zabývat a poukazovat na konkrétní donucovací prostředky, které jsou pro policistu a strážníka až na menší odchylky totožné, což nelze tvrdit o dalším oprávnění spočívajícím

v omezení osobní svobody osoby, kdy zde bude poukazováno na rozdílnost tohoto oprávnění, jak z pohledu trestního řádu, tak z pohledu ostatních právních norem.

Poslední podkapitolou teoretické části práce bude neméně důležité oprávnění, které přímo ovlivňuje život a zdraví osob, což je oprávnění použití zbraně. I zde autor poukáže na rozdílnosti, zejména na vysoké omezení použití zbraně strážníkem obecní policie oproti příslušníkovi Policie České republiky.

V druhé části, empirické, bude využit dotazník vlastní konstrukce, kterým bude autor zjišťovat, zda občané, ale i příslušníci obou bezpečnostních složek, vnímají oprávnění strážníka obecní policie a policisty Policie České republiky jako dostatečná.

Základním přístupem k této bakalářské práci bude přístup systémový. Hlavní metodou při jejím zpracování bude obsahová analýza dostupných a získaných materiálů, a to ať už se jedná o studium z řad odborné literatury nebo poznatků odborníků i internetových zdrojů. Zároveň bude využito autorových poznatků z praxe.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem práce je vymezit platnou právní úpravu týkající se Policie České republiky a obecní policie, analyzovat a poukázat na odlišnosti zdánlivě obdobných oprávnění a provést jejich komparaci. Vedlejším cílem je identifikovat, zda jsou jednotlivá oprávnění dostatečná či nikoliv. Druhým vedlejším cílem je analyzovat, jak je činnost obecní policie vnímána v kontextu s Policií České republiky.

Práce bude rozdělena na teoretickou a empirickou část. Teoretická část bude zpracována na základě studia právních norem upravujících činnost dotčených složek a dalších odborných zdrojů. V empirické části bude využita kvantitativní metoda dotazníkového šetření, která bude doplněna o stanovení a vyhodnocení hypotéz. Dotazníkové šetření bude realizováno mezi příslušníky bezpečnostních sborů, strážníky obecní policie a občany.

2 Historie obecní a státní policie

2.1 Historie policie před rokem 1918

Před rokem 1918 se na území dnešní České republiky vytvořily dvě klíčové bezpečnostní složky, které plnily policejní funkce – policie a četnictvo. Tyto složky se od sebe výrazně lišily, a to především v oblasti svých oprávnění, povinností a zejména v důvodech jejich vzniku.

V následujících podkapitolách bude pojednáváno o třech klíčových bezpečnostních složkách – policii, četnictvu a komunální, respektive obecní či městské policii. Činnost v těchto složkách vykonávali jejich příslušníci – v případě policie to byli policisté, četnictvo tvořili četníci a v rámci komunální, obecní či městské policie působili strážníci.

2.1.1 Policie

Obecní policie na území dnešní České republiky má dlouhou historii, která sahá až do středověku. Počátky její existence jsou úzce spojeny se samosprávnými celky, tedy obcemi a městy. *„Právní úprava obecního zřízení pochází z roku 1849. Vycházela ze zásady, „že základem svobodného státu je svobodná obec“. Pravomoc obce byla přirozená (vše, co se týkalo zájmu obce a mohlo být provedeno v jejich hranicích) a přenesená (veřejné věci, přikázané obci státem). Správu v obci vykonával obecní výbor a obecní představenstvo složené ze starosty (purkmistra) a obecních radních.“¹* Hlavním úkolem a pravomocemi obecní policie byla ochrana veřejného pořádku v obcích a městech. V minulosti byla ochrana území státu zajišťována armádou, a proto byla ochrana obcí a měst přenechána právě obecní policii. Ta se tedy stala produktem obcí a měst, nikoliv státu.

V počátcích bylo obtížné rozlišit mezi vojenskými a policejními činnostmi, protože policejní složky měly velmi blízko k armádě. Před rokem 1918 nebyly policejní sbory oficiálně označovány jako obecní nebo městské, přesto jejich činnost

---

¹ MACEK, P. *Dějiny policie a četnictva I., Habsburská monarchie (1526–1918)*. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-52-4. s. 42.

odpovídala funkcím, které vykonává dnešní obecní či městská policie. Ve druhé polovině 19. století byly vyčleněny speciální sbory – obecní a městské policie, které působily v konkrétních oblastech a podléhaly magistrátům či obecním zastupitelstvům. Dále existovala statutární policie, která byla podřízena policejnímu ředitelství. Policejní ředitelství a komisařství fungovaly jako samostatné policejní úřady.

Podle zákonů z roku 1850 spadala do pravomocí policejních úřadů úloha předcházet jakýmkoliv hrozbám, které by mohly ohrozit panovníka či stát. Dále spadaly do jejich působnosti i tiskové záležitosti, schvalování kulturního programu a veřejných produkcí. V jejich kompetencích byla také železniční doprava a paroplavba. Kromě toho měly policejní úřady na starosti řešení policejních přestupků a zabezpečení integrity státu prostřednictvím pohraniční policie.

Tato historická tradice ukazuje vývoj pravomocí a úkolů obecní policie, které se měnily v závislosti na politických a právních změnách v českých zemích.

Kromě povinností, které byly výše uvedeny, měla policie svá oprávnění, která mohla využívat při výkonu své činnosti. To, ale pouze v zákonem vymezeném okruhu a v zákonem stanovených podmínkách. Mezi tato oprávnění patřila zejména možnost vydávat příkazy, zabavit neoprávněně držené zbraně a předpisům neodpovídající zboží, zabavovat dopisy a tiskoviny, konat domovní a osobní prohlídky (mohla také vstupovat do domů při zatýkání pronásledovaných zločinců, a dále v případech ohrožení života a zdraví), užít zbraně a zadržovat osoby.²

2.1.2 Četnictvo

Vznik četnictva na území habsburské monarchie vycházel z působení četnického pluku v Lombardii. Jednalo se o jednotku, která měla vojenský charakter, a do roku 1850 to byl Vojensky organizovaný strážní sbor, který podléhal ministerstvu války. V některých obdobích, především v době míru, byla podřízena i ministerstvu vnitra, kdy vykonávala civilní úkoly státní správy. Na základě císařského nařízení

---

² MACEK, P. *Dějiny policie a četnictva I., Habsburská monarchie (1525-1918)*. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-52-4. s. 45-60.

č. 272/1849 Sb., o založení četnictva jakožto vojenského strážního sboru, bylo četnictvo oficiálně založeno, což znamenalo snahu o jeho rozšíření na celé území monarchie. Během 19. století prošlo četnictvo několika reformami a reorganizacemi, z nichž nejvýznamnější byla ta z roku 1876, která četnictvo podřizovala ministerstvu pro zemskou ochranu a veřejnou bezpečnost a vyňala jej ze svazku armády.³

Úkoly četníků zahrnovaly jak civilní, tak vojenské činnosti. Mezi civilní povinnosti patřilo zejména vykonávání hlídek, pátrání po zločincích, jejich zadržování, zatýkání a vykonávání exekucí. Mezi vojenské úkoly patřily bezpečnostní služby, například zadržování dezertérů a vojáků bez patřičných dokladů.

Úkoly četníků byly sepsány v příručce, která byla rozdělena na dvě části: všeobecnou a zvláštní. Všeobecná část obsahovala pravidla pro chování a vlastnosti četníka, s důrazem na jeho vystupování na veřejnosti a vztahy k nadřízeným. Zvláštní část se zaměřovala na konkrétní četnické služby, služební řády, písemnosti, výkon služby a zvláštní předpisy pro představené. Organizační a personální struktura četnictva byla založena na vojenském modelu, což umožňovalo efektivní plnění úkolů a lepší organizaci. Četníci byli vybaveni šavlí, puškou a puškou s bodákem, zatímco vyšší důstojníci měli také pistole a revolvery.⁴

Organizační struktura četnictva se stala základem pro vznik moderních policejních sborů, které převzaly mnoho jeho organizačních principů a způsobů práce.

2.2 Bezpečnostní sbory po roce 1918

Po vzniku samostatného československého státu došlo k převzetí stávající rakouské legislativy. Stalo se tak na základě zákona č. 11/1918 Sb., o zřízení samostatného státu československého, jednalo se o tzv. recepční normu. S tímto byl převzat rakouský systém bezpečnostních sborů. Na území Československa působily policejní sbory státní, četnictvo a komunální policie.

---

³ MRHÁLEK, J. *Slovník veřejného práva československého*. Praha: Eurolex Bohemia, 2000. ISBN 80-902752-6-5. s. 188.

⁴ ŠACH, J. *chlazené zbraně: období habsburské monarchie 1526-1918*, Praha: Aventinum 2009. ISBN 978-80-7442-000-9. s. 95.

2.2.1 Státní policie

Před rokem 1918 byla síť policejních úřadů dosti ojedinělá, jelikož byl výkon policie svěřen zejména obcím. Existovala jen policejní ředitelství, a to v Praze a v Brně, a dvě policejní komisařství v Plzni a v Moravské Ostravě. Koncem 20. let 20. st. existovalo na třicet státních policejních úřadů.

Po roce 1918 docházelo k postupnému rozšiřování sítě policejních úřadů – zákon č. 165/1920 Sb., jímž se vláda zmocňuje zřizovati státní policejní úřady. V roce 1928 vzrostl počet zaměstnanců policejních úřadů a ředitelství na přibližně sedm tisíc. Rozšíření policejních úřadů úzce souviselo nejen s jejich místní působností, ale také s rozšířením věcné působnosti.

Věcná působnost se vztahovala k oblastem veřejné bezpečnosti, jakož i veřejného pořádku a pokoje, tiskovým záležitostem, spolkovým a shromažďovacím, péči o bezpečnost osob a majetku, dopravní policie, zbrojním záležitostem, dohledu nad divadly, povolování veřejných produkcí, dohledu nad hostinci a veřejnými místnostmi, mravnostním a čeledním záležitostem.⁵

2.2.2 Četnictvo

Po vzniku nového československého státu se četnictvo, jako první, postavilo do služeb v Čechách, přičemž další četnické jednotky byly připojovány postupně. Již od 29. října 1918 bylo četnictvo působící v Čechách podřízeno Národnímu výboru. Stále však zůstával v platnosti zákon č. 1/1895 říšského zákoníku, o četnictvu, který určoval, že četnictvo spadá pod ministerstvo pro zemskou obranu. K 27. listopadu 1918 bylo následně zařazeno pod resort ministerstva vnitra.

Definitivní podoba zákona o četnictvu byla přijata v roce 1920. Struktura četnictva byla upravena tak, aby odpovídala civilní teritoriální organizaci. V jeho čele stál generální velitel, který spolupracoval s řídicími orgány ministerstva vnitra. Nejvýše postavenými organizačními jednotkami byla zemská velitelství, pod která

---

⁵ MACEK, P. UHLÍŘ. L. *Dějiny policie a četnictva II., Československá republika (1918-1939)*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-0-9. s. 21-28.

spadala jednotlivá oddělení. Ta dále řídila okresní velitelství, pod něž spadaly četnické stanice. Zákon o četnictvu definoval četnictvo jako vojensky organizovaný sbor strážný, jehož hlavním úkolem bylo zajišťovat veřejný pořádek a bezpečnost na území Československé republiky, a to v souladu se zákonnými předpisy a nařízeními příslušných úřadů. Tyto úkoly byly detailně specifikovány ve Služební instrukci pro četnictvo, která stanovovala, že hlavní povinností četnictva je zachovávat veřejný pořádek a bezpečnost obyvatelstva. Instrukce také doporučovala, aby se četnictvo do záležitostí místních policií zapojovalo pouze v rámci dozoru. Poslední zákonnou úpravou pro četnictvo byl zákon č. 28/1928 Sb., jímž se doplňují a mění zákony o četnictvu a o sborech stráže bezpečnosti, jenž doplňoval a měnil předešlé zákony o četnictvu a sborech bezpečnosti.⁶

Kromě četnických pátracích stanic byly také zřízeny: „Četnické pohraniční kontrolní stanice, Četnické stanice se služebními psy, Četnické pohotovostní oddíly, Četnická eskortní stanice, Četnické silniční kontrolní stanice, Četnické letecké hlídky, Okresní četnické stanice, Četnické školy a systém vzdělávání.“⁷

2.2.3 Komunální policie

V roce 1918 byla provedena recepce právního řádu, což znamenalo převzetí stávajícího správního systému, včetně organizace státních policejních úřadů, četnictva a komunální policie. Zatímco státní policie a četnictvo spadaly pod správu státu, komunální policie byla záležitostí jednotlivých obcí. Zřízení komunální policie bylo však pro obce právem, nikoliv povinností, a její provoz byl financován z obecního rozpočtu. Vzhledem k vysokým nákladům byla komunální policie zřizována převážně ve větších městech, což se odráželo i v relativně nízkém počtu strážníků – přibližně 4500 v celém státě.⁸

---

⁶ MACEK, P., UHLÍŘ. L. *Dějiny policie a četnictva. II., Československá republika (1918–1939)*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-0-9. s. 52–73.

⁷ MACEK, P., UHLÍŘ. L. *Dějiny policie a četnictva. II., Československá republika (1918–1939)*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-0-9. s. 52–73.

⁸ MACEK, P., UHLÍŘ. L. *Dějiny policie a četnictva. II., Československá republika (1918–1939)*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-0-9. s. 68–69.

Bezpečnost ve městech a obcích zajišťovala státní nebo komunální policie, zatímco četnictvo operovalo především v oblastech, kde ani jedna z těchto složek nepůsobila. Rozdíly mezi státní a komunální policií nespočívaly v povaze jejich činností, které byly prakticky totožné, ale v jejich podřízenosti – státní policie podléhala státním policejním úřadům, zatímco komunální policie byla odpovědná obci, konkrétně starostovi.⁹

Náplň práce strážníků se lišila obec od obce. Základním úkolem však byla ochrana místních záležitostí a veřejného pořádku. Právním rámcem, kterým se řídily státní policie, četnictvo i komunální policie, byl zákon č. 230/1922 Sb., o sborech stráže bezpečnosti, přičemž pro komunální policii neexistovala žádná samostatná právní úprava. Obce mohly vydávat takzvané policejní řády, kterými stanovovaly pravidla pro udržování pořádku, například ochranu majetku, bezpečnosti osob, regulaci žebrání, nočního klidu a problematiky mravnosti. Pro komunální strážníky byly rovněž vydávány služební řády a instrukce, které vymezovaly jejich práva a povinnosti. Tyto dokumenty byly často inspirovány předpisy pro četnictvo, což přispívalo k jednotnému výkonu jejich služebních úkolů.¹⁰

2.3 Bezpečnostní složky po roce 1945

Po válečném období, tedy po druhé světové válce, kdy moc ve státě převzala komunistická strana, byla zrušena obecní policie a četnictvo, a to z důvodu spojitosti těchto složek s předchozím společensko-politickým uspořádáním poměrů v českých zemích. Zákonem č. 149/1947 Sb., o národní bezpečnosti, byl stanoven nový název ozbrojeného sboru policie – Sbor národní bezpečnosti (SNB). Sbor národní bezpečnosti byl tímto zákonem rozdělen na pořádkovou složku, která vykonávala pořádkové a bezpečnostní služby a vystupovala převážně v uniformě, a kriminální složku vykonávající stíhání trestních činů, které nebyly vedeny proti státu. Touto

---

⁹ MACEK, P., UHLÍŘ. L. *Dějiny policie a četnictva. II., Československá republika (1918–1939)*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-0-9. s. 68–69.

¹⁰ MACEK, P., UHLÍŘ. L. *Dějiny policie a četnictva. II., Československá republika (1918–1939)*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-0-9. s. 68–69.

problematikou se zabývala Státní bezpečnost (STB). Složka kriminální a státně bezpečnostní plnila své povinnosti v civilním oděvu.¹¹

2.4 Bezpečnostní složky po roce 1989

2.4.1 Policie České republiky

Po roce 1989, který byl změnou politického režimu v Československu, došlo ke zrušení Státní bezpečnosti. Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, přeměnil Sbor národní bezpečnosti, jeho útvary a příslušníky, včetně Veřejné bezpečnosti na Policii České republiky (dále jen PČR). PČR plnila jako ozbrojený bezpečnostní sbor úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti. Úkoly, kterými se zabývala Státní bezpečnost, byly svěřeny Bezpečnostní informační službě a Úřadu pro zahraniční styky a informace.

2.4.2 Obecní policie

Důležitou změnou bylo zrušení Národních výborů. Obcím byly v rámci jejich samosprávy opět svěřeny některé úkoly, které se jich bezprostředně dotýkaly. Tímto úkolem bylo také zajištění klidu a pořádku na svém území. Byla jim svěřena pravomoc vytvářet si a udržovat si vlastní policejní sbor. Tato pravomoc byla obcím svěřena zákonem č. 367/1990 Sb., o obcích, a přijetím zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Vzhledem k tomu, že obecní policie (dále jen OP) byla řízena jednotnou právní úpravou, byly úkoly vykonávané strážníky jednotné pro všechny obce či města. V minulosti se tyto instituty nazývaly různě – policejní stráž, městská stráž, stráž města nebo policie města. Dnes je tento název vymezen na obecní příp. městskou policii.¹² „Rozlišujeme obecní policie, které jsou zřizovány obcemi, a městské policie, které jsou zřizovány městysy a městy. Z hlediska pravomocí však není mezi obecní a městskou policií žádný rozdíl. Rozdíl je pouze v názvu.“¹³

---

¹¹ MACEK, P., UHLÍŘ. L. *Dějiny obecních policií I.: (jejich odraz v heraldice)*. Praha: Police History, 2004. ISBN 80-86477-26-6. s. 68-69.

¹² MACEK, P., UHLÍŘ. L. *Dějiny obecních policií I.: (jejich odraz v heraldice)*. Praha: Police History, 2004. ISBN 80-86477-26-6. s. 97.

¹³ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Pojem a postavení obecní policie* [online]. 2021 [cit. 2025-01-03]. Dostupné z WWW: <<https://mv.gov.cz/bsmv/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie-k-30-cervnu-2021.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>>.

3 Základní komparace obecní a státní policie

Vedle PČR působí také obecní a městské policie, které jsou řízeny příslušnými obcemi. Tyto složky mají omezenou územní působnost a odlišné pravomoci. PČR a OP jsou klíčové ozbrojené bezpečnostní složky, které spadají do systému policejní správy. Zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku představuje primární úkol státu, který však může část této odpovědnosti svěřit územním samosprávným celkům. Ty mají možnost zřizovat obecní, respektive městskou policii. OP je orgánem specifické povahy v rámci správního trestání.¹⁴

Přesto zůstává hlavním bezpečnostním sborem PČR, která i v případě existence OP v dané obci nadále vykonává činnosti spojené se zajištěním bezpečnosti a pořádku, zatímco obecní policie podle zákona o obecní policii při zabezpečování místních záležitostí pouze přispívá k ochranně a bezpečnosti osob a majetku.

OP a PČR postrádají právní subjektivitu. U PČR však byla tato otázka definitivně vyjasněna až rozhodnutím Nejvyššího soudu v roce 1997. Podle tohoto stanoviska PČR není právnickou osobou a nemá tedy právní subjektivitu. Právní úkony spojené s činností PČR provádějí příslušné orgány, například Policejní prezidium nebo Ministerstvo vnitra.¹⁵

V neposlední řadě je třeba uvést, že příslušníci PČR jsou ve služebním poměru ke státu, přičemž jejich služební vztahy se řídí speciální právní normou, konkrétně zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, kdežto strážníci jsou v pracovněprávním vztahu k obci, které se řídí zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

---

¹⁴ VETEŠNÍK, P., CHAUER, I. *Průručka strážníka*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-542-5. s. 15.

¹⁵ WOLTERS KLUWER ASPI. Policie České republiky není právnickou osobou. [online]. 1997 [cit. 2025-01-03]. Dostupné z WWW: <<https://www.aspi.cz/products/lawText/4/206243/1/2/stanovisko-rc-c-plsn-2-96-policie-ceske-republiky-neni-pravnickou-osobou>>.

3.1 Právní úprava

Základní zákon, který zřídil PČR, byl zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, který byl nahrazen zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen zákon o PČR). Tento zákon vymezuje postavení a činnost PČR, její řízení, organizaci a základní povinnosti a oprávnění příslušníka. Postavení PČR je zakotveno v § 2 zákona o PČR, kde je uvedeno.

Zákon, podle kterého se řídí obecní policie, je zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii (dále jen zákon o OP). V tomto zákoně jsou uvedeny hlavní úkoly OP, dále je v tomto zákoně uvedeno, jak je zřizována, kdo ji řídí a jaké mají strážníci práva a povinnosti. Hlavní úkoly OP jsou zakotveny v § 2 tohoto zákona.

Spolupráce PČR s obcemi je upravena na základě tzv. koordinační dohody uzavřené dle ustanovení § 16 zákona o PČR. Význam koordinační dohody spočívá v tom, že umožňuje lépe přizpůsobit výkon bezpečnostních opatření specifickým potřebám jednotlivých obcí. Díky ní může obecní policie efektivněji spolupracovat s PČR, čímž se zvyšuje účinnost bezpečnostních opatření na lokální úrovni.

3.2 Organizační struktura obecní policie

OP může být zřízena či zrušena zastupitelstvem obce v rámci samostatné působnosti prostřednictvím obecně závazné vyhlášky. Zde je vhodné poznamenat, že není povinností obce OP zřídit.

OP je řízena starostou, pokud zastupitelstvo neustanoví jiného člena zastupitelstva, který by řízení převzal. Na návrh těchto osob může být plněním některých úkolů při řízení OP pověřen také určený strážník splňující požadavky stanovené zákonem o obecní policii.

Hlavním úkolem OP je zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Místní příslušností OP je myšlena taková činnost, která je vykonávána primárně v katastrálním území obce, která ji zřídila. Strážníci však mohou své povinnosti plnit i na území jiné obce ve stejném kraji, avšak pouze za předpokladu,

že je mezi obcemi uzavřena veřejnoprávní smlouva. Pro uzavření veřejnoprávní smlouvy je nezbytný souhlas krajského úřadu. V případech, kdy strážníci na základě takto uzavřené smlouvy vykonávají činnost na území jiné obce, jsou povinni se při výkonu těchto úkolů prokázat písemným pověřením, které jim vydá starosta obce, na jejímž území úkoly vykonávají.

Současně existuje také možnost uzavřít veřejnoprávní smlouvu v souvislosti s mimořádnými nebo krizovými situacemi, a to bez nutnosti získání souhlasu jiného správního orgánu. Takové smlouvy lze uzavírat v krátkém časovém horizontu, například během několika hodin nebo dnů.¹⁶

Podle § 4 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, je obecní policie, jakožto bezpečnostní složka, zařazena mezi ostatní složky záchranného integrovaného systému.

3.3 Organizační struktura Policie České republiky

Nadřízeným orgánem PČR je Ministerstvo vnitra, pod které spadá Policejní prezidium vedené policejním prezidentem, kterého jmenuje ministr vnitra se souhlasem vlády. Policejní prezident odpovídá a nese odpovědnost za činnost PČR. V rámci své působnosti řídí jak útvary s celostátní působností, tak i všechna krajská ředitelství včetně organizačních složek, které pod ně spadají.

Útvary s celostátní působností vykonávají svou činnost na území celé republiky a jejich zřízení spadá do kompetence ministra vnitra, který tak činí na návrh policejního prezidenta. Krajská ředitelství pak odpovídají územně-správnímu členění státu.¹⁷

PČR působí na celém území České republiky, pokud zákon nebo jiný právní předpis nestanoví jinak. V rámci mezinárodní spolupráce může příslušník policie

---

¹⁶ VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-729-3. s. 86.

¹⁷ ŠTEINBACH, M. *30 let Policie České republiky*. Praha: Policejní prezidium ČR, 2021. ISBN 978-80-908139-0-8. s. 34-42.

působit i mimo území České republiky, a to za účelem potírání kriminality nebo řešení globálních bezpečnostních hrozeb.¹⁸

Podle § 4 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, je Policie České republiky jednou ze základních složek integrovaného záchranného systému.

---

¹⁸ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. s. 29-30.

4 Oprávnění policisty Policie České republiky a strážníka obecní policie

4.1 Policista

Příslušník PČR má nejenom určité povinnosti, ale i některá zákonná oprávnění, která při své práci využívá. Realizace takových jsou v některých případech citelným zásahem do práv a svobod fyzických i právnických osob. Oprávnění stanovená zákonem mohou být uplatněna pouze za splnění zákonem stanovených podmínek, které určují, kdy, za jakých okolností a jakým způsobem je lze využít. V zákoně o PČR jsou jednotlivá oprávnění systematicky upravena v jednotlivých hlavách.

- Hlava V., § 24 až § 33 vymezuje omezení osobní svobody
- Hlava VI., § 34 až § 43 upravuje postup ve vztahu k věcem
- Hlava VII., § 44 až § 47 se věnuje institutu vykázaní
- Hlava VIII., § 48 až § 50 upravuje zajišťování bezpečnosti chráněných osob
- Hlava IX., § 51 až § 59 upravuje použití donucovacích prostředků a služební zbraně
- Hlava X., § 60 až § 88 upravuje práci s informacemi
- Hlava XI., § 89 až § 94 obsahuje oprávnění k realizaci Mezinárodní spolupráce¹⁹

4.2 Strážník

Stejně jako policista má strážník při výkonu své služby určitá oprávnění, která jsou zákonem upravená. Tato oprávnění jsou upravena v zákoně o obecní policii. Jednotlivá oprávnění strážníků jsou stanovena v ustanoveních § 11 až § 24c zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

---

¹⁹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. § 24-94.

5 Komparace vybraných oprávnění policisty Policie České republiky a strážníka obecní policie

5.1 Oprávnění požadovat vysvětlení

Podle § 61 zákona o PČR, má policie právo požadovat vysvětlení od osoby, která může pomoci při objasňování trestných činů, přestupků nebo jejich pachatelů, při pátrání po pohřešovaných osobách či věcech nebo při zajištění bezpečnosti chráněné osoby. Zákon o policii přesně nedefinuje konkrétní pravidla či omezení ve vztahu k dotčenému úkonu, avšak podání vysvětlení může být požadováno při zachování a dodržení obecných zásad zákona o policii. Osoba může být vyzvána, aby se dostavila na stanovené místo, kde s ní bude realizován úkon ve smyslu vyhotovení úředního záznamu, avšak v souvislosti s odhalování závažné trestné činnosti – musí být výzvě vyhověno ihned.²⁰

Vysvětlení nelze požadovat od osoby, která by tím porušila povinnost mlčenlivosti, pokud není této povinnosti zproštěna, nebo pokud by jím sobě či osobě blízké způsobila riziko trestního stíhání či postihu za přestupek. S tímto souvisí povinnost policisty osobu před provedeným úkonem řádně poučit o jejích právech, tedy zejména o možnosti výpověď odepřít.

Osoba, která na výzvu reaguje, má nárok na náhradu výdajů a ušlého výdělků, s výjimkou situací, kdy jedná ve vlastním zájmu nebo v souvislosti se svým protiprávním jednáním. Nárok na náhradu je nutné uplatnit do sedmi dnů, jinak zaniká.

V případě, že se osoba bez dostatečné omluvy nebo závažného důvodu nedostaví, respektive výzvě bez omluvy nevyhoví, může být k podání vysvětlení předvedena. Jednání takovéto osoby může být kvalifikováno jako přestupek proti veřejnému pořádku.²¹ Policista je povinen o předvedení i o podání vysvětlení sepsat úřední záznam a po jeho dokončení osobu propustit.

---

²⁰ NĚMEC, M. *Občan a policie: aktuální problémy vztahů policie k občanům*. Praha: Naše vojsko, 1996, ISBN 80-206-0524-X. s. 135-136.

²¹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. s. 251.

Strážník OP je oprávněn požadovat vysvětlení jak od fyzických, tak od právnických osob, které jsou ze zákona takové vysvětlení poskytnout.²² Ustanovení § 11 zákona o OP, specifikuje situace, za jakých může strážník vyzvat osobu k podání vysvětlení.

Strážník OP je oprávněn vyzvat osobu, která může napomoci objasnění přestupku, jednání s jeho znaky nebo zjištění pachatele, případně stavu věci, aby poskytla potřebné informace formou vysvětlení. V rámci tohoto oprávnění může strážník požádat, aby se daná osoba dostavila ve stanovený čas a na určené místo k podání vysvětlení. Současně může být vyzvána k předložení dokladů či jiných dokumentů, které mohou být k objasnění věci relevantní. Pokud je to nezbytné, může strážník z těchto dokumentů pořídit kopii.²³

Strážník může osobu vyzvat, aby předložila doklady, nebo aby se dostavila na určené místo k sepsání zápisu. U osob mladších 15 let musí být přítomen zákonný zástupce. Osoba, která se na výzvu dostaví, má nárok na náhradu nutných výdajů a ušlého výdělku, pokud svůj nárok uplatní do sedmi dnů.

Pokud osoba bez vážného důvodu výzvě nevyhoví, může být předvedena, přičemž o předvedení je strážníkem povinen sepsat úřední záznam. Strážník je povinen poučit osobu o jejích právech, zejména o možnosti odmítnutí výpovědi.²⁴

Rozdíly v oprávnění požadovat vysvětlení mezi strážníky a policisty jsou jen minimální. Policista má však širší oprávnění, jelikož může vyžadovat vysvětlení od více osob, přičemž strážník je omezen pouze na osoby, které mohou přispět k objasnění přestupku nebo jednání s jeho znaky, případně k odhalení pachatele. Policista naopak může požadovat vysvětlení nejen v souvislosti s přestupky, ale také

---

²² VETEŠNÍK, P., CHAUER, I., ZÍDKA, A. *Obecní policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-463-3. s. 149.

²³ VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-729-3. § 11.

²⁴ VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-729-3. § 11

s trestnými činy, hledáním a pátráním po pohřešovaných osobách nebo věcech, a rovněž při přípravě a zajištění bezpečnosti chráněné osoby.

5.2 Oprávnění požadovat prokázání totožnosti

Oprávnění policisty ve vztahu k prokázání totožnosti osoby je zakotveno v ustanovení § 63 zákona o PČR, kde je taxativně vymezeno, jakou osobu lze vyzvat k prokázání totožnosti, jedná se zejména o případy, které souvisejí s ochranou veřejného pořádku, bezpečnosti osob a majetku nebo s plněním dalších úkolů policie.

Totožnost se v tomto kontextu ověřuje prostřednictvím osobních údajů, jako jsou jméno, příjmení, datum narození, státní příslušnost a případně adresa trvalého nebo jiného pobytu. Rozsah a způsob ověřování totožnosti musí vždy odpovídat účelu, pro který je prováděno.

Policista je v rámci plnění svých úkolů oprávněn požádat osobu o prokázání totožnosti v případech, kdy je tato osoba podezřelá ze spáchání trestného činu či správního deliktu, anebo se zdržuje na místě, kde lze předpokládat přítomnost cizinců bez oprávnění k pobytu. Stejně tak se oprávnění vztahuje na osoby pohybující se bezdůvodně v bezprostředním okolí prostoru chráněného policií nebo na místě, odkud by mohl být tento prostor ohrožen. Totožnost může být vyžadována také od osob, od nichž je požadováno vysvětlení, nebo pokud svým popisem odpovídají hledané či pohřešované osobě.

Oprávnění dále platí i pro případy, kdy osoba vstupuje do policií chráněného prostoru, případně tento prostor opouští, nebo se zdržuje v jeho okolí, a také pro osoby, které mají u sebe zbraň a existuje důvodné podezření, že by mohla být zneužita k násilnému jednání. Policista může k prokázání totožnosti vyzvat také osoby pohybující se v místě, kde právě došlo ke spáchání trestného činu, deliktu, požáru či jiné mimořádné události.

Dalšími případy jsou situace, kdy má být osoba na žádost příslušného orgánu předvedena, kdy sama oznámila podezření z protiprávního jednání, anebo pokud je o zjištění totožnosti požádán policií jiný subjekt, který k tomu má právní zájem.

V takovém případě je policista oprávněn ověřené údaje sdělit žadateli. V neposlední řadě je možné požadovat prokázání totožnosti i tehdy, pokud je to nezbytné pro ochranu bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku nebo k prevenci trestné činnosti.²⁵

V případě, že osoba odmítne prokázat svou totožnost nebo ji nelze zjistit ani při její součinnosti, je policista oprávněn takovou osobu předvést za účelem zjištění totožnosti. Pokud ani následně není možné totožnost ověřit jiným způsobem, lze přistoupit k dalším úkonům, jako snímání daktyloskopických otisků, měření tělesných znaků, pořízení obrazového záznamu nebo odběr biologického materiálu. Pokud není totožnost osoby zjištěna do 24 hodin musí být osoba propuštěna. Uvedené postupy ke zjištění totožnosti osoby však musí být přiměřené a překonání odporu je přípustné pouze v rozsahu nezbytném k provedení úkonu.

V případě, že ztotožňovaná osoba patří mezi pohřešované, policista nejprve ověří, zda tato osoba souhlasí s tím, aby její nalezení bylo oznámeno osobě, která pohřešování nahlásila. Tento postup se vztahuje jak na zletilé osoby, tak na osoby mladistvé ve věku 15 až 18 let.²⁶

Oprávnění požadovat prokázání totožnosti strážníkem OP je zakotveno v § 12 zákona o OP,

Dotčené ustanovení dává strážníkovi OP oprávnění vyzvat osobu k prokázání totožnosti v řadě konkrétně vymezených situací. Zejména tehdy, pokud se jedná o osobu, vůči níž obecní policie provádí určitý úkon. Dále pak v případech, kdy je daná osoba podezřelá ze spáchání přestupku nebo trestného činu, či s ní bude realizován úkon ve smyslu § 11 zákona o OP.

Dále může být totožnost požadována u osoby, která odpovídá popisu hledané či pohřešované osoby vedené v evidenci PČR. Stejně tak je strážník oprávněn vyzvat

---

²⁵ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. § 63.

²⁶ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. s. 269.

k prokázání totožnosti osobu na žádost jiné osoby, pokud tato osoba doloží právní zájem na zjištění údajů, případně je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti i osobu, která takovou žádost o zjištění identity podala. V neposlední řadě může být k prokázání totožnosti vyzvána i osoba, která oznamuje podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku.²⁷

Prokázání totožnosti je faktický úkon, při kterém strážník ověřuje osobní údaje osoby, aniž by je dále zpracovával. Toto oprávnění, jakožto jedno ze základních práv policejního charakteru, umožňuje obecní policii plnit úkoly vymezené zákonem. Spolu s oprávněním požadovat vysvětlení tvoří klíčové nástroje práce obecní policie.

Rozsah údajů, které může strážník v rámci tohoto oprávnění získat, zahrnuje pouze jméno, příjmení, datum narození, rodné číslo a bydliště.²⁸ V konkrétních situacích, například při projednávání přestupku v blokovém řízení, se tyto údaje dále zpracovávají. Strážník má také právo ověřit správnost a pravdivost poskytnutých údajů.

Pokud osoba nemá doklady u sebe, ale tyto se nacházejí nedaleko, může strážník v nezbytném rozsahu poskytnout součinnost tím, že osobu doprovodí na místo, kde se doklady nacházejí, aby mohla totožnost prokázat.²⁹ Strážník je, stejně jako příslušník policie, povinen osobu poučit, že pokud svoji totožnost neprokáže nebo neposkytne dostatečnou součinnost, může být předvedena na Policii České republiky.

Z porovnání oprávnění požadovat prokázání totožnosti ze strany policisty a strážníka vyplývá, že klíčovým faktorem je rozsah osob, které jsou policisté oprávněni legitimovat, respektive ztotožnit. U strážníka OP absentuje možnost legitimovat cizince, kteří se neoprávněně zdržují na území České republiky. Kromě toho se liší i opatření a postupy, které policisté vykonávají s cílem ztotožnit osobu. OP v tomto ohledu obvykle předává osoby ke zjištění totožnosti PČR, přičemž spolupráce

---

²⁷ VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-729-3. § 12.

²⁸ VETEŠNÍK, P., CHAUER, I., ZÍDKA, A. *Obecní policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-463-3. s. 165.

²⁹ VETEŠNÍK, P., CHAUER, I. *Příručka strážníka*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-542-5. s. 64.

mezi těmito složkami zajišťuje, že PČR disponuje širší škálou opatření a úkonů, které jsou součástí procesu zjišťování totožnosti. OP k těmto úkonům nemá žádnou oporu v legislativě.

5.3 Oprávnění zakázat vstup na určená místa

V souladu s ustanovením § 43 zákona o PČR je policista oprávněn, pokud to vyžaduje situace nebo je to nezbytné pro splnění konkrétního úkolu, přikázat každému, aby po nezbytně nutnou dobu nevstupovala na určité místo, nezdržovala se na něm, nebo naopak, aby na místě setrvala. V případě příkazu setrvat na místě je navíc nutné, aby byla dána hrozba závažného ohrožení života nebo zdraví. Všem osobám je uložena zákonná povinnost výzvy policisty uposlechnout.³⁰

K určení místa může být využito nejrůznějších technických prostředků, jako je například páska nebo kuželky, či postačí ústní prohlášení policisty. Technické prostředky vymezují, respektive označují vymezený sektor.³¹ Nerespektování technického prostředku, jako je páska s označením „Policie ČR“, může mít právní důsledky, neboť takové jednání lze považovat za neuposlechnutí výzvy úřední osoby ve smyslu příslušných ustanovení zákona.

Strážník OP je v souvislosti s plněním konkrétních úkolů oprávněn na nezbytně nutnou dobu přikázat každému, aby nevstupoval na určené místo, nezdržoval se na něm, případně naopak na něm setrval, a to v situacích, kdy je ohrožen život, zdraví, majetek nebo veřejný pořádek a dané opatření je nezbytné pro plnění úkolů obecní policie. Toto oprávnění je zakotveno v § 15 zákona o OP. Uložené příkazy jsou závazné a každá osoba je povinna je respektovat.³² Strážník může takto konat i na žádost jiného orgánu, například na žádost PČR.

K určení takového místa je strážník, stejně jako policista, oprávněn využít různých technických prostředků či tento prostor může vymezit slovním prohlášením.

---

³⁰ NĚMEC, M. *Občan a policie: aktuální problémy vztahů policie k občanům*. Praha: Naše vojsko, 1996. ISBN 80-206-0524-X. s. 121.

³¹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. s. 175.

³² NĚMEC, M. *Občan a policie: aktuální problémy vztahů policie k občanům*. Praha: Naše vojsko, 1996. ISBN 80-206-0524-X. s. 137.

Nerespektování jeho výzvy, by rovněž mohlo být kvalifikováno jako protiprávní jednání.

Oprávnění spočívající v zákazu vstupu na učená místa policistou PČR a strážníkem OP se liší zejména v podmínkách, za kterých lze tato oprávnění uplatnit. Policista je při využití tohoto oprávnění omezen pouze na plnění konkrétního úkolu a v případě příkazu setrvání na určeném místě hrozbou závažného ohrožení života nebo zdraví. Naopak oprávnění strážníka je rozšířeno o další aspekty, neboť kromě ohrožení života a zdraví zahrnuje i ohrožení majetku nebo veřejného pořádku a vyžaduje-li to plnění úkolů obecní policie. Tyto podmínky se vztahují na všechny příkazy, tedy jak na zákaz vstupu na konkrétní místo, tak na zákaz zdržování se ním, stejně jako na příkaz setrvat na určeném místě.

5.3.1 Vykázání

Institut vykázání, jak již je v práci uvedeno, upravuje hlava VII. zákona o PČR. Vykázání představuje preventivní opatření zaměřené na ochranu ohrožených osob. Jedná se o oprávnění policisty vykázat násilnou osobu na dobu 10 dnů ze společného obydlí a jeho bezprostřední okolí. Hlavním úkolem PČR je nejen šetření v rámci přestupkového nebo trestního řízení, ale zejména ochrana ohrožené osoby. Policista je na místě události povinen vyhodnotit hrozbu nebezpečného útoku³³ a hrozbu zvlášť nebezpečného útoku,³⁴ a to mimo jiné s přihlédnutím k dřívějším útokům ze strany násilné osoby a míře její agrese.

K vyhodnocení situace na místě dochází i v případě, že policista nezjistí některé znaky domácího násilí, kterými jsou jasné rozdělení rolí, opakovanost, eskalace, neboli postupný nárůst intenzity, a soukromí, ale je důvodné podezření, že by k hrozbě nebezpečného či zvlášť nebezpečného útoku mohlo dojít. Podezření však

---

³³ Důvodný předpoklad, že se násilná osoba dopustí jednání majícího za následek přímé ohrožení života, zdraví anebo svobody ohrožené osoby.

³⁴ Důvodný předpoklad, že se násilná osoba dopustí nebezpečného jednání majícího za následek zvlášť závažné ponížení lidské důstojnosti ohrožené osoby.

musí vycházet z objektivních okolností, nikoliv ze subjektivního pocitu ohrožené osoby. Pro posouzení hrozby je využívána diagnostická metoda SARA DN.³⁵

„Je-li v případě domácího násilí zjištěna, zejména diagnostickou metodou SARA DN, důvodná hrozba spáchání nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, lze provést vykazání osoby ze společného obydlí.“³⁶

Jednání násilné osoby může být posuzováno v rámci trestního řízení, pokud splňuje znaky trestného činu, nebo v rámci přestupkové řízení, a to vždy za splnění určitých podmínek.³⁷

Problematika vykazání je natolik rozsáhlá a komplexní, přičemž v práci je o něm zmínka především z důvodu, že obecní policie tímto oprávněním nedisponuje. Vykazání je tedy výhradním prostředkem PČR. Je tedy otázkou, zda by nebylo vhodné umožnit OP disponovat oprávněním vykazat násilnou osobu ze společného obydlí. OP je často první a zároveň i posledním bezpečnostní složkou s na místě oznámení, kdy není důvod k přivolání hlídky PČR.

Rozšíření pravomocí by mohlo vést k lepší ochraně ohrožených osob.

5.4 Oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor

Policista je oprávněn bez souhlasu uživatele vstoupit do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek a provést zde nezbytné úkony či opatření k odvrácení bezprostředního nebezpečí, pokud je ohrožen život nebo zdraví osob, případně hrozí závažné narušení veřejného pořádku. Toto oprávnění lze uplatnit i v situaci, kdy existuje důvodné podezření, že se v obydlí, jiném prostoru nebo na pozemku nachází zemřelá osoba, policista pronásleduje pachatele trestného činu, nebo je důvod se

---

³⁵ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Metodická příručka ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky č. 1 ze dne 31. ledna 2022*, Praha: PP PČR, 2022. s. 2–9.

³⁶ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 181 ze dne 03. srpna 2020 o postupu při řešení incidentů se znaky domácího násilí*. Praha: PP PČR, 2020. s. 1.

³⁷ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Domácí násilí – institut vykazání a další informace* [online]. 2024 [cit. 2025-01-03]. Dostupné z WWW: <<https://mv.gov.cz/clanek/domaci-nasili-institut-vykazani-a-dalsi-informace.aspx>>.

domnívat, že se v jiném prostoru či na pozemku nachází týrané zvíře. Vstup by měl být realizován za přítomnosti nezúčastněné osoby, a to pouze tehdy, pokud věc nesnese odkladu, tedy pokud hrozí újma na právně chráněných hodnotách v důsledku prodlení.³⁸

“Policista je oprávněn za účelem vstupu na místo uvedené v odstavci 1 toto místo otevřít nebo jiným způsobem si do něj zjednat přístup, v případě nutnosti i za použití síly.”³⁹

Po provedeném úkonu má policista za povinnost informovat oprávněného uživatele dotčených prostor. Pokud není oprávněná osoba schopna nebo přítomna k zajištění daného místa, musí policista zajistit prostor proti potencionálnímu protiprávnímu jednání. Takové zabezpečení lze realizovat buďto prostřednictvím fyzické ostrahy tzv. střežením, nebo jiným adekvátním způsobem (technickým prostředkem).

Při vstupu na uvedená místa je policista oprávněn vykonávat pouze úkony nezbytné k odstranění hrozícího nebezpečí nebo k zadržení nebezpečné osoby.⁴⁰

Strážník je v souladu s ustanovením § 16 zákona o OP oprávněn otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor tehdy, existuje-li důvodná obava, že je ohrožen život či zdraví osoby, případně hrozí-li vznik větší škody na majetku. Tento zásah je podmíněn tím, že strážník získal odůvodněné podezření o existenci takové situace. Z hlediska podmínek pro vstup postačuje samotné ohrožení zákonem chráněných zájmů – tedy není nutné, aby již došlo k jejich porušení. Oprávnění tak lze uplatnit i preventivně, pokud situace nasvědčuje hrozbě újmy na zdraví, životě nebo majetku.⁴¹

Strážník, stejně jako policista, je povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby, i zde však platí zásada, že takto nemusí učinit v případě nebezpečí zprodlení.

---

³⁸ NĚMEC, M. *Občan a policie: aktuální problémy vztahů policie k občanům*. Praha: Naše vojsko, 1996. ISBN 80-206-0524-X. s. 122.

³⁹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. § 40.

⁴⁰ ZÁMEK, D. *Hromadné narušení veřejného pořádku z pohledu Policie ČR*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-429-9. str. 35.

⁴¹ VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-729-3. s. 263.

Strážník je rovněž povinen byt nebo jiný prostor řádně zajistit a bezprostředně, jakmile to okolnosti dovolí, vyrozumět uživatele tohoto prostoru.⁴²

Policisté mají v okolnostech vstupu širší pravomoci než strážníci, kdy tedy kromě případů, kdy je jim umožněn vstup do objektu stejně jako strážníkům, mohou své oprávnění využít i v případech, kdy mají důvodné podezření na přítomnost zemřelé osoby, týraného zvířete, nebo při pronásledování osoby pachatele. V případě podezření, že se v bytě nachází zemřelý, je strážník povinen přivolat PČR. Skutečnost, že by uvedeným oprávněním disponovala i obecní policie by mohlo být spíše ku škodě, a to zejména s přihlédnutím k případnému znehodnocení kriminalistických stop na místě činu.

5.5 Oprávnění ke vstupu do živnostenské provozovny

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, konkrétně § 17 odst. 1), definuje pojem provozovna jako prostor, ve kterém je živnost provozována, přičemž se může jednat i o automat, či o mobilní provozovnu.

Hernou se podle § 67 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, rozumí samostatný, stavebně oddělený prostor, ve kterém je provozována technická hra jako hlavní činnost, a kasinem se podle § 68 téhož zákona rozumí samostatný, stavebně oddělený prostor, ve kterém je provozována živá hra jako hlavní činnost.

Policista je oprávněn vstupovat do jakéhokoliv prostoru v provozovně, kde lze důvodně předpokládat přítomnost osob. Takto může činit kdykoliv, tedy bez ohledu na její řádnou provozní dobu. Konkrétní prostory, kde lze oprávnění realizovat, nejsou nijak vymezeny. Tento přístup umožňuje policii odhalovat i skryté formy kriminality. Vstup do provozovny je však podmiňován plněním konkrétního Vstup do živnostenské provozovny policistou je upraven v ustanovení § 41 zákona o PČR.

---

⁴² NĚMEC, M. *Občan a policie: aktuální problémy vztahů policie k občanům*. Praha: Naše vojsko, 1996. ISBN 80-206-0524-X. s. 137

Stejně jako je tomu u vstupu do obydlí, je policista oprávněn tento prostor otevřít nebo si do něho jiným způsobem zjednat přístup i za užití síly – podmíněno nedosažitelností sledovaného účelu jiným způsobem.⁴³

Strážník OP je oprávněn vstoupit do živnostenské provozovny, herny, kasina a dalších prostor, kde se provozují hazardní hry, a to během prodejní nebo provozní doby. V případě strážníka se však vstup omezuje pouze na prostory určené pro zákazníky těchto provozoven. Tento konkrétní prostor je vymezen například vhodným umístěním nábytku či jiné pevné překážky.

Mimo provozní dobu je strážník oprávněn vstoupit do těchto prostor, pokud je to nezbytné k zajištění veřejného pořádku, nebo v případě, že existuje důvodné podezření, že jsou zde osobám mladším 18 let prodávány či podávány alkoholické nebo tabákové výrobky. Rovněž může strážník vstoupit do těchto prostor, pokud existuje důvodné podezření, že se hazardních her účastní osoba mladší 18 let.

Jak již bylo uvedeno, oprávnění strážníka se omezuje pouze na živnostenské provozovny, jinak je tomu s prostory, kde probíhá podnikatelská činnost, zde nemůže OP své úkoly vykonávat, pokud nejsou splněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze.⁴⁴

Zákon o OP pamatuje i na situace, kdy provozovatel odmítne umožnit vstup po skončení provozní či prodejní doby. Pokud to vyžaduje plnění úkolů OP a není jiná možnost, může strážník do těchto prostor vstoupit i za využití nezbytně nutné síly.⁴⁵

Ustanovení opravňující policisty a strážníky ke vstupu do živnostenské provozovny se v zásadě tolik neliší. Nejzásadnějším rozdílem je však skutečnost, že policista takto může činit bez ohledu na provozní dobu a zároveň je oprávněn vstupovat na místa, která jsou veřejnosti nepřístupná, kdežto strážník je limitován jak

---

⁴³ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. s. 167.

⁴⁴ VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-729-3. § 17c

⁴⁵ VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-729-3. s. 300.

prodejní dobou, tak prostory, do kterých může vstupovat, zde se jedná o prostory, které jsou vyhrazeny veřejnosti. Vstup strážníka do provozovny po skončení provozní doby je podmíněn zvláštními okolnostmi.

5.6 Oprávnění odebrat a odejmout zbraň

Policista je na základě ustanovení § 35 zákona o PČR, oprávněn vyzvat osobu k vydání zbraně⁴⁶, a to v případě, že je důvodné podezření, že by zbraně mohlo být užito k pohrůžce násilím či přímo k násilnému jednání. V případě, že takto není ze strany vyzvané osoby učiněno, je policista oprávněn takovouto zbraň odebrat, a to i za použití síly.⁴⁷

Kromě uvedených důvodů je policista rovněž oprávněn provést prohlídku osoby a odebrat ji zbraň, a to za předpokladu, že její osobní svoboda má být omezena, případně jde-li o osobu, proti níž směřuje zákrok, nebo jde o osobu, proti níž směřuje jiný úkon. O prohlídce policista sepíše úřední záznam, a to i v případě, že je zbraň odebrána, aniž by byla prohlídka realizována – osoba může disponovat ještě nějakou zbraní.⁴⁸

Pominou-li důvody pro odnětí zbraně, policista ji vrátí osobě, která ji vydala.

Oprávnění odebrat zbraň strážníkem obecní policie je zakotveno v § 14 zákona o OP. Toto ustanovení opravňuje strážníky k tomu, aby měli možnost zjistit, zda osoby, proti kterým zakročují, u sebe nemají zbraň⁴⁹, kterou by mohly ohrozit zdraví nebo život svůj nebo jiné osoby.

Stejně jako policista je strážník oprávněn zbraň odebrat, a to v případě, že výzva k jejímu vydání byla neúspěšná. Oprávnění strážníka nespočívá v osobní prohlídce ve smyslu trestního řádu. Strážník tuto prohlídku realizuje například pohmatem či pohledem.

---

⁴⁶ Zbraní se rozumí cokoli, co může učinit útok proti tělu důraznějším.

⁴⁷ NĚMEC, M. *Občan a policie: aktuální problémy vztahů policie k občanům*. Praha: Naše vojsko, 1996. ISBN 80-206-0524-X. s. 120.

⁴⁸ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. s. 137-138

⁴⁹ Zbraní se rozumí cokoli, čím lze učinit útok proti tělu důraznější

Zbraň může být strážníkem rovněž odebrána osobě nacházející se na veřejně přístupném místě, pokud neuposlechla výzvu k jejímu vydání a zásah je nezbytný pro zajištění veřejného pořádku, ochranu života, zdraví nebo majetku. K odebrání může dojít, existuje-li důvodná osoba, že by zbraň mohla být použita k násilí nebo jeho hrozbě.⁵⁰

Stejně jako v případě policisty, i strážník OP je povinen osobě, která zbraň dobrovolně vydala nebo jí byla odebrána, vystavit potvrzení o jejím převzetí. Pokud se nejedná o střelnou zbraň podléhající registraci, je strážník povinen tuto zbraň vrátit proti podpisu jejímu držiteli, a to bez zbytečného odkladu poté, co pominuly důvody jejího odebrání, pokud v jejím navrácení nebrání jiné zákonné překážky.⁵¹ V případě, že strážník osobu předává PČR k dalším opatřením, je osoba předávána společně se zbraní.

Oprávnění odebrat zbraň policistou a strážníkem se liší zejména ve vztahu k místu. U strážníků OP je na vydání (odebrání) zbraně, vyjma případů omezení osobní svobody osoby a zákroků proti agresivním osobám, kladen důraz na místo veřejně přístupné. Stejně tomu bylo i policistů, a to před novelou zákona o Policii České republiky z roku 1991.⁵²

Prohlídka osoby je záležitostí dosti zásadní, jelikož vždy jde o citelný zásah do lidských práv, konkrétně do nedotknutelnosti osoby a jejího soukromí, deklarované v článku 7 Listiny základních práv a svobod. V uvedených případech se nejedná o osobní prohlídku podle trestního řádu za účelem zajištění procesních důkazů, ale o prohlídky bezpečnostního či preventivního charakteru⁵³

---

⁵⁰ VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-729-3. s. 256.

⁵¹ NĚMEC, M. *Občan a policie: aktuální problémy vztahů policie k občanům*. Praha: Naše vojsko, 1996. ISBN 80-206-0524-X. s. 137.

⁵² VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. s. 135.

⁵³ NĚMEC, M., *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky v Praze*. Praha: Abook, 2017. ISBN 978-80-906974-0-9. s. 447

5.7 Další oprávnění v provozu na pozemních komunikacích

Pravidla pro zastavení a prohlídku dopravního prostředku policistou jsou taxativně vyjmenována v ustanovení § 42 zákona o PČR. Prohlídkou dopravního prostředku je myšleno prohledání jeho veškerých prostor, úložných schránek, ale i zavazadel zde uložených, vyjma zavazadel, které má osádka vozidla při sobě. V uvedeném případě je policista oprávněn realizovat prohlídku ve smyslu ustanovení § 35 téhož zákona.

Zákon stanovuje přesná pravidla pro prohlídky dopravních prostředků, a to především v případech, kdy je pátráno po hledaných nebo pohřešovaných osobách, po věcech souvisejících s trestnou činností, nebo pokud existuje důvodné podezření, že se v dopravním prostředku nachází osoba, která se na území České republiky zdržuje protiprávně, případně pokud byl dopravní prostředek použit ke spáchání trestného činu nebo s ním byl trestný čin spáchán.

V neposlední řadě současná právní úprava vymezuje oprávnění policisty ve vztahu k zajištění bezpečnosti hromadné veřejné dopravy (autobusy městské hromadné dopravy, tramvaje či letadla). Tedy prostředky užívané bez ohledu na to, kdo je jejich vlastníkem. Policista je pro účely zajištění bezpečnosti dopravy před útoky na jejich provoz a zejména pak přepravovaných osob, rovněž oprávněn provést kontrolu, a to jak osob, tak i zavazadel a zejména pak samotného veřejného dopravního prostředku.⁵⁴

Policista ve stejnokroji je dále oprávněn zastavovat vozidla za účelem dopravní kontroly. Jedná se o preventivní opatření na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. V uvedeném případě není zastavení dopravního prostředku podmínováno důvodným podezřením, ale jedná se o takzvanou namátkovou kontrolu, při které je policista mimo jiné oprávněn provádět orientační vyšetření na přítomnost návykových látek či alkoholu v těle řidiče,⁵⁵ dále kontrolovat doklady, měřit rychlost vozidel, a to na libovolném místě.

---

⁵⁴ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. s. 168-169.

⁵⁵ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. s. 160-170.

Strážník OP ve stejnokroji je v souladu s ustanovením § 79 zákona č. 361/2000 Sb., zákon o silničním provozu, oprávněn vykonávat dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu pouze v omezeném rozsahu. Zejména je limitován územím obce, popřípadě obce, která je stranou veřejnoprávní smlouvy. Zákon o obecní policii neobsahuje žádné oprávnění spočívající v zastavení a následné kontrole vozidla, vyjma donucovacího prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Účelem tohoto donucovacího prostředku je zabránění odjezdu řidiče vozidla a jeho následné ztotožnění. Dále je strážník oprávněn provádět kontroly za účelem zjištění, zda není účastník provozu pod vlivem návykové látky,⁵⁶ a dále měřit rychlost vozidel, avšak pouze na místech určených PČR nebo v součinnosti s ní.⁵⁷

Strážník je v souladu se zákonem o provozu na pozemních komunikacích oprávněn zastavovat vozidla před přechodem pro chodce za účelem zajištění bezpečného přechodu osob. Dále má toto oprávnění v případě, že řidič nebo přepravovaná osoba je podezřelá z protiprávního jednání, či přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu.

Zákon o obecní policii, konkrétně § 17d, opravňuje strážníka při zastavení vozidla požadovat po jeho řidiči uhrazení evidovaného nedoplatku. To platí v případě, že obec, která zřídila obecní policii nebo je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy, eviduje nedoplatek řidiče nebo provozovatele vozidla za přestupek na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, který byl spáchán na území dané obce. Strážník je tedy oprávněn tento nedoplatek vymáhat.

Srovnáme-li oprávnění strážníka OP a policisty PČR spočívající v zastavení a kontrole vozidla a příslušejících činností vykonávaných v souvislosti s dohledem nad bezpečností a plynulostí silničního provozu, tak lze konstatovat, že jsou činnosti, které jsou pro obě složky totožné, jsou jimi například kontrola dokladů a kontrola ovlivnění řidiče vozidla návykovou látkou. Dále v oblasti zabránění odjezdu vozidla nebo jeho odstranění v případě tvoření překážky na pozemní komunikaci. Strážník je však limitován územní působností. Strážník je oprávněn, stejně jako policista, měřit

---

⁵⁶ § 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

⁵⁷ § 79a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

rychlost vozidel, avšak i v tomto případě je limitován – pouze na místech určených PČR nebo v součinnosti s ní. Nejzásadnějším rozdílem je oprávnění zastavit vozidlo a provést jeho prohlídku, jedná se o oprávnění, které v zákoně o obecní policii absentuje.

5.8 Oprávnění použití donucovacích prostředků a psa

Bezpečnostní složky používají donucovací prostředky k vymáhání práva za účelem ochrany života, majetku a veřejného pořádku. Donucovací prostředky lze uplatnit, pokud fyzická osoba neuposlechne výzvy nebo příkazu příslušníka PČR či OP, nebo k ochraně bezpečnosti vlastní.

Donucovací prostředky používané policisty a strážníky jsou definované v zákonné úpravě, kdy u policistů jsou donucovací prostředky vymezeny v § 52 zákona o PČR a u strážníků v § 18 zákona o OP.

Policista Policie České republiky

Mezi donucovací prostředky, kterými je policista oprávněn v souladu se zákonem zasáhnout, patří celá škála prostředků rozlišovaných dle typu a účelu jejich použití. Patří sem jednak fyzické techniky, jako jsou hmaty, chvaty, údery a kopy, a dále prostředky působící dočasné zneschopnění – například slzotvorné látky, elektrické paralizéry nebo jiné obdobné prostředky. Policista může rovněž využít obušek nebo jiný úderný nástroj.

Specifickou kategorií tvoří vrhací prostředky – jednak ty, které mají povahu střelné zbraně⁵⁸, a také ty, které takové povahy nemají. V rámci zastavování vozidel je možné použít například zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem či jiným prostředkem k násilnému zastavení vozidla. V rámci donucovacích prostředků lze aplikovat i vytlačování – ať už pomocí vozidla, štítu či služebního koně.

Dalšími donucovacími prostředky jsou služební pes, vodní stříkač, zásahová výbuška, úder střelnou zbraní či samotná hrozba jejím namířením. Mezi prostředky

---

⁵⁸ Zbraní se rozumí zbraň střelná včetně střeliva a doplňků zbraně, vyjma vrhacího prostředku majícího povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky, dále zbraň bodná a sečná, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo.

s preventivním nebo varovným účinkem se řadí rovněž varovný výstřel. V neposlední řadě se využívají pouta či prostředky k zamezení prostorové orientace.⁵⁹

Policista je oprávněn při plnění služebních úkolů použít donucovací prostředky k ochraně života, zdraví, majetku nebo veřejného pořádku. Před jejich použitím je povinen osobu vyzvat, aby zanechala protiprávního jednání, a zároveň ji upozornit, že budou použity donucovací prostředky. Tuto výzvu lze vynechat jen tehdy, pokud by její provedení ohrozilo život či zdraví nebo pokud situace vyžaduje okamžitý zásah.⁶⁰

Jaký prostředek bude využit rozhoduje vždy a pouze zasahující policista.⁶¹

Strážník obecní policie

Strážník OP je při výkonu svých pravomocí oprávněn užívat zákonem taxativně vymezené donucovací prostředky. Mezi tyto prostředky patří především základní fyzické techniky, jako jsou hmaty, chvaty, údery a kopy, které slouží k přímému překonání odporu osoby. Dále prostředky s dočasně zneschopňujícím účinkem, například slzotvorné látky, elektrické prostředky či obdobná zařízení působící dočasné omezení schopností.

Dále obušek nebo jiný nástroj obdobného charakteru, který slouží k úderům. V případě potřeby je strážník oprávněn využít pouta. Mezi zákonem dovolené prostředky patří i úder služební zbraní, přičemž se nejedná o střelbu, ale o fyzický kontakt s cílem eliminace odporu.

Za závažnější donucovací prostředky lze považovat hrozbu namířenou služební zbraní či varovný výstřel, které mají primárně preventivní a psychologický účinek. Ve vztahu k silničnímu provozu je OP oprávněna využít také technické prostředky zabráňující odjezdu vozidla, typicky tzv. „botičku“.⁶²

---

⁵⁹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. § 52.

⁶⁰ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. s. 117.

⁶¹ NĚMEC, M. *Občan a policie: aktuální problémy vztahů policie k občanům.* Praha: Naše vojsko, 1996. ISBN 80-206-0524-X. s. 130.

⁶² VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-729-3. § 18.

Strážník OP je oprávněn použít donucovací prostředky zejména tehdy, pokud je nezbytné chránit bezpečnost osob, vlastní bezpečnost nebo majetek, případně zabránit výtržnosti, rvačce či jinému vážnému narušení veřejného pořádku. Před samotným použitím donucovacího prostředku je povinen vyzvat osobu, proti níž zákrok směřuje, aby svého jednání zanechala, přičemž ji současně musí upozornit, že v opačném případě bude použito donucovacího prostředku. Výjimku tvoří technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla, na nějž se povinnost výzvy nevztahuje. Od výzvy s výstrahou lze upustit pouze tehdy, pokud by její provedení ohrozilo život či zdraví osob, anebo by v důsledku naléhavosti situace nebylo možné výzvu učinit.⁶³

Strážník OP je rovněž oprávněn, a to namísto nebo současně s donucovacími prostředky, použít též služebního psa, přičemž oprávnění užití služebního psa je obdobné, jako při použití donucovacích prostředků.⁶⁴

Všechny donucovací prostředky, které mohou využít strážníci, mohou dle zákona využít i policisté, navíc bylo policistům svěřeno právo použít i další donucovací prostředky. Použití donucovacího prostředku je u policisty vymezeno ze širšího hlediska, a to zejména u ochrany veřejného pořádku, neboť strážník má v § 18 odst. 2 zákona o OP vymezeno použití donucovacího prostředku mimo jiné k zabránění výtržnosti, rvačce nebo jinému jednání, jímž je vážně narušován veřejný pořádek a policista ke všeobecné ochraně veřejného pořádku.

5.9 Oprávnění omezení osobní svobody

Osobní svoboda je základní lidské právo. Je upravena mimo jiné v Evropské úmluvě o lidských právech a také v Listině základních práv a svobod. Osobní svoboda zajišťuje ochranu před nežádoucím vnějším působením a nedotknutelnost člověka. Tato může být omezena pouze v případech stanovených zákonem. V mnoha rozvinutých demokratických společnostech je osobní svoboda považována za samozřejmou.

---

⁶³ VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-729-3. s. 303.

⁶⁴ NĚMEC, M. *Občan a policie: aktuální problémy vztahů policie k občanům*. Praha: Naše vojsko, 1996. ISBN 80-206-0524-X. s. 140.

Policista Policie České republiky

Oprávnění policisty spočívající v zadržení osoby podezřelé ze spáchání trestného činu je zakotveno v § 76 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, kde jsou specifikovány podmínky pro takovéto zadržení. Policista může osobu podezřelou ze spáchání trestného činu zadržet pouze, je-li dán některý z důvodů vazby. K zadržení takové osoby je zapotřebí předchozího souhlasu státního zástupce. Takovýto souhlas není potřeba, jestliže věc nesnese odkladu a souhlas nelze předem dosáhnout, zejména byla-li osoba zastížena na útěku anebo přistižena při trestném činu.⁶⁵ Doba, po kterou může být osoba dle tohoto ustanovení omezena, je 48 hodin.

Policista je dále oprávněn zatknout obviněného, a to v souladu s ustanovením § 69 zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád. Zatčení může být realizováno pouze na základě odůvodněného příkazu soudce, přičemž zatčená osoba musí být do 24 hodin odevzdána soudu, jehož soudce příkaz k zatčení vydal.⁶⁶

Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, dále v § 321, konkrétně ve 3. odstavci, specifikuje podmínky pro vydání příkazu k dodání odsouzeného do výkonu trestu odnětí svobody předsedou senátu. V uvedeném případě PČR nerealizuje předvedení odsouzeného k soudu, jako je to v případě zatčení obviněného, ale přímo do věznice.⁶⁷

Zákon o PČR, upravuje několik institutů omezení osobní svobody. Nejzásadnějším je zajištění osoby podle § 26 a zajištění cizince podle § 27. Zákon dále v § 25 upravuje podmínky připoutání osoby.

Zajištění osoby § 26

Policista je oprávněn zajistit osobu v případech, kdy její chování nebo situace představují bezprostřední ohrožení pro ni samotnou, pro jiné osoby anebo majetek. Mezi nejčastější důvody zajištění patří situace, kdy osoba ohrožuje život či zdraví sebe

---

⁶⁵ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád. Komentář. 7. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-465-0. s. 974.

⁶⁶ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád. Komentář. 7. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-465-0. s. 782.

⁶⁷ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád. Komentář. 7. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-465-0. s. 3753.

nebo jiných, úmyslně poškozuje nebo znečišťuje prostory policejního útvaru, případně se chová hrubě nebo urážlivě vůči policistům či jiným osobám.

Zajištění je možné také tehdy, pokud má být osoba předvedena podle jiného právního předpisu. Oprávnění se dále vztahuje na osoby, které uprchly z výkonu trestu, ochranného léčení, ústavní výchovy nebo zabezpečovací detence, a rovněž na ty, které kladly odpor při předvedení či se pokusily o útěk.

Zákon umožňuje zajištění i v případě, kdy je osoba přistižena při jednání majícím znaky přestupku a existuje důvodná obava, že by mohla v takovém jednání pokračovat, nebo by mohla narušit řádné objasnění věci. U osob, které nejsou trestně odpovědné, platí toto oprávnění rovněž, pokud jsou přistiženy při jednání mající znaky trestného činu a hrozí obdobné následky.

Zvláštní kategorií je případ nezletilých osob, které mohou být zajištěny, je-li to nezbytné pro jejich bezpečné navrácení do péče zákonného zástupce. Policie má rovněž oprávnění zajistit osobu dopadenou na základě přeshraničního pronásledování zahraničním bezpečnostním sborem.⁶⁸

Konkrétně § 92 vychází z předešlého zákona o PČR. Smlouva byla ratifikována se souhlasem parlamentu ČR, která pak vymezuje rozsah oprávnění a povinností policisty. Případy, kdy nelze postupovat podle mezinárodní smlouvy (neexistuje, není k dispozici), „příslušný orgán cizího státu“ = obvykle zahraniční bezpečnostní sbor, v jehož rámci působí příslušník. Může jím být i bezpečnostní sbor nečlenského státu EU. Při plnění úkolů zahraničního příslušníka se postupuje dle trestního řádu i zákona o policii v rozsahu dle účelu využití tohoto příslušníka.⁶⁹ Zajištění osoby nesmí trvat déle než 24 hodin, a to i za předpokladu, že by trval některý z výše uvedených důvodů.

---

⁶⁸ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. § 26.

⁶⁹ MATES, P. *Zákon o policii s komentářem. 3. vydání.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2023. ISBN 978-80-7380-917-1. s. 362-364.

Zajištění cizince § 27

Policista je oprávněn realizovat zajištění cizince v několika zákonem stanovených případech. Toto oprávnění je nástrojem k zajištění účinného postupu vůči osobám, které se na území České republiky zdržují v rozporu s právními předpisy upravujícími jejich pobyt.

Zajištění může být uplatněno tehdy, pokud se cizinec dopustil jednání, které může vést k ukončení jeho pobytu nebo k zahájení řízení o jeho správním vyhoštění.

Stejně tak může být zajištěn cizinec, u něhož bylo již řízení o vyhoštění zahájeno a následně vznikl důvod pro zajištění podle jiného právního předpisu. K zajištění může dojít i v situaci, kdy již existuje pravomocné rozhodnutí o vyhoštění cizince, a je tedy nezbytné toto rozhodnutí vykonat.

Poslední možností, kdy může policista přistoupit k zajištění, je situace, kdy existuje důvodná domněnka, že cizinec vstoupil na území České republiky neoprávněně, nebo zde pobývá bez potřebného oprávnění.⁷⁰

Zajištění cizince je speciálním vůči obecnému zajištění osoby, stanovuje zvláštní důvody, pro které lze nad rámec důvodů uvedených v § 26 omezit osobní svobodu osoby.⁷¹ O zajištění policista informuje příslušný orgán, který rozhoduje o ukončení pobytu na území České republiky nebo o správním vyhoštění, přičemž celková doba zajištění nesmí přesáhnout 48 hodin.⁷²

Připoutání § 25

Institut připoutání umožňuje policistovi omezit volný pohyb osoby, která fyzicky napadá jiné osoby, ohrožuje svůj život, poškozují majetek nebo se pokusí o útěk. K tomuto účelu se nejčastěji používají pouta, ale lze využít i jiné vhodné prostředky. Připoutání musí být přiměřené situaci a nesmí porušovat zásady lidské

---

⁷⁰ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. § 27.

⁷¹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. s. 117.

⁷² VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. s. 118.

důstojnosti. Osobu je nutné odpoutat, jakmile pominou důvody jejího omezení, nejdéle však do dvou hodin. Pokud se osoba po odpoutání znovu začne chovat agresivně, může být opětovně připoutána (lhůta pro odpoutání běží od znovu). Tento institut lze využít i v policejní cele, pokud osoba ohrožuje ostatní umístěné osoby nebo sebe sama.⁷³

Strážník obecní policie

Jedno ze základních oprávnění při omezování osobní svobody ze strany strážníka OP je zadržení, které je definováno v § 76 odst. 2, zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád. Osobu přistiženou při trestném činu nebo bezprostředně po jeho spáchání může omezit na osobní svobodě jakákoli osoba, je-li to nezbytné k zjištění její totožnosti, zabránění útěku nebo k uchování důkazů. Zadržená osoba musí být neprodleně předána policii, a pokud to není možné, je nutné zadržení ihned oznámit příslušnému policejnímu orgánu.⁷⁴

Další oprávnění strážníka OP spočívající v omezení osobní svobody osoby je zakotveno v zákoně o obecní policii, konkrétně v § 13. V dotčeném ustanovení jsou vymezeny důvody a oprávnění předvedení osoby. Strážník OP je povinen osobu předvést na nejbližší útvar PČR nebo dožadujícímu orgánu. Předvedení, v případě potřeby, může realizovat i mimo svoji teritoriální působnost, tedy mimo katastrální území obce, například na nejbližší policejní útvar, který leží mimo obec, kde je OP zřízena, není-li policejní útvar na teritoriu předmětné obce.

Jako zvláštním druhem omezení osobní svobody je doprava osob do zdravotnického zařízení nebo do protialkoholní záchytné stanice. Takováto doprava může být provedena i mimo území obce, která zřídila obecní policii. Takovéto omezení může strážník provést pouze v rozsahu nezbytném pro zajištění dopravy této osoby a jejího následného umístění do protialkoholní záchytné stanice. Toto oprávnění je zakotveno v § 17b zákona o obecní policii.⁷⁵

---

⁷³ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. s. 102–103.

⁷⁴ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád. Komentář. 7. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-465-0. s. 975.

⁷⁵ VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-729-3. s. 291–292.

Strážník OP je oprávněn omezit volný pohyb osoby, která se v dané situaci chová natolik rizikově, že svým jednáním ohrožuje jiné osoby, sama sebe, poškozují majetek nebo se pokouší o útěk v průběhu nebo bezprostředně po zákroku. Takové omezení lze aplikovat například prostřednictvím připoutání k vhodnému předmětu, pokud jiné donucovací prostředky nejsou dostačující. Doba tohoto omezení nesmí přesáhnout dvě hodiny a musí být ukončena ve chvíli, kdy pominou důvody k jeho trvání, nebo když je osoba předána Policii České republiky.⁷⁶

5.10 Oprávnění použití zbraně

PČR je bezpečnostní sbor, jehož úkolem je chránit bezpečnost osob, majetku a veřejný pořádek. Mezi jeho další úkoly patří předcházet trestné činnosti a plnit další úkoly na úseku veřejného pořádku. Při takovýchto úkolech je policista oprávněn použít zbraň za podmínek uvedených v § 56 zákona o PČR. Použití střelné zbraně je nejkrajnějším prostředkem, a to s přihlédnutím k možným následkům. Toto oprávnění představuje jeden z klíčových prvků, který definuje postavení policie jako ozbrojeného bezpečnostního sboru.⁷⁷

Strážník OP, jakožto orgán zabezpečující záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce, může při výkonu jeho činnosti použít služební zbraň pouze za zákonem stanovených podmínek vymezených v § 20 zákona o OP. Jedná se konkrétně o situace nutné obrany, krajní nouze nebo o případy, kdy je nutné zamezit útěku nebezpečného pachatele, kterého není možné jiným způsobem zadržet. Použití služební zbraně mimo tyto zákonem vymezené situace není strážníkovi dovoleno.

Pod pojmem služební zbraň se dle citovaného zákona rozumí krátká střelná zbraň, která je v majetku obce. Oproti policistům PČR, kteří nejsou povinni být držiteli zbrojního průkazu, strážník OP musí tento průkaz vlastnit.⁷⁸

---

⁷⁶ VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-729-3. s. 313.

⁷⁷ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5. s. 225.

⁷⁸ VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-729-3. s. 322.

Z hlediska oprávnění k použití střelné zbraně vykazuje právní úprava značné rozdíly mezi strážníkem OP a policistou PČR. Zatímco oba mohou zbraň použít v případech nutné obrany či krajní nouze a rovněž při zamezení útěku nebezpečného pachatele, pokud jej nelze jiným způsobem zadržet, policista disponuje podstatně širším okruhem situací, ve kterých je oprávněn střelnou zbraň použít.

Mezi tyto případy patří například nutnost překonat aktivní odpor směřující k zmaření závažného zákroku, zakročování proti pachateli, který se nevzdává nebo zůstává ukryt, či ochrana střeženého objektu nebo prostoru před násilným útokem. Policista může rovněž použít zbraň k zastavení vozidla, jehož řidič ohrožuje životy osob a nereaguje na výzvy. Kromě toho mu právní úprava umožňuje použít zbraň i po neuposlechnutí výzvy doprovázené varovným výstřelem nebo hrozbou namířenou zbraní, pokud nebezpečí trvá.

Specifickým případem je i možnost použít střelnou zbraň ke zneškodnění zvířete, pokud představuje bezprostřední hrozbu pro život nebo zdraví osob. Z výše uvedeného vyplývá, že oprávnění policisty jsou v tomto směru nejen širší, ale i konkrétněji definována zákonem.

6 EMPIRICKÁ ČÁST

Tato část bakalářské práce se zaměřuje na průzkum realizovaný prostřednictvím kvantitativní metody dotazníkového šetření na téma “Komparace oprávnění Policie České republiky a obecní policie: právní rámec a praktické aspekty“. Dotazník obsahuje celkem 18 otázek. Šetření se zúčastnili příslušníci bezpečnostních sborů, strážníci OP a rovněž osoby z řad veřejnosti.

6.1 Cíl a hypotézy

Cílem dotazníkového šetření je zjistit, jak příslušníci bezpečnostních složek i veřejnost vnímají oprávnění OP ve vztahu k oprávněním PČR. Výzkum se zaměřuje na to, zda jsou jednotlivá oprávnění považována za dostatečná či zda existuje potřeba jejich rozšíření. Dále se šetření soustředí na to, zda veřejnost dokáže správně rozlišovat pravomoci těchto složek, a jaký význam je přikládán OP v rámci udržování veřejného pořádku.

Hypotézy:

1. Oprávnění v rámci omezení osobní svobody strážníkem obecní policie jsou dostatečná.
2. Oprávnění v oblasti donucovacích prostředků a použití zbraně strážníkem obecní policie jsou dostatečná
3. Respondenti se shodují na tom, že obecní policie by měla disponovat oprávněním vykázat násilnou osobu ze společného obydlí.
4. Respondenti se domnívají, že obecní policie není potřebná ve smyslu udržení veřejného pořádku

6.2 Technika sběru dat

Dotazníkové šetření probíhalo v období od 28. ledna 2025 do 28. února 2025. Samotný průzkum byl realizován kombinací elektronické a fyzické formy, aby bylo možné oslovit co nejširší spektrum respondentů napříč různými cílovými skupinami. Elektronická forma dotazníku byla zpřístupněna online prostřednictvím odkazu, jenž byl šířen zejména přes sociální sítě (např. Facebook, Instagram) a různé komunikační platformy (např. WhatsApp, e-mail, diskusní fóra), a to s výzvou nejen k vyplnění, ale také k dalšímu sdílení mezi potenciálními respondenty. Tato forma distribuce měla za cíl oslovit širší veřejnost i odborníky v dané oblasti.

Zároveň byl dotazník k dispozici i ve fyzické podobě, zejména na místech, kde se předpokládala zvýšená koncentrace relevantních respondentů – například na pracovištích bezpečnostních složek, případně prostřednictvím přímého oslovení. Touto kombinací způsobů distribuce se podařilo dosáhnout celkového počtu 196 vyplněných dotazníků, což představuje solidní základ pro další analýzu výsledků.

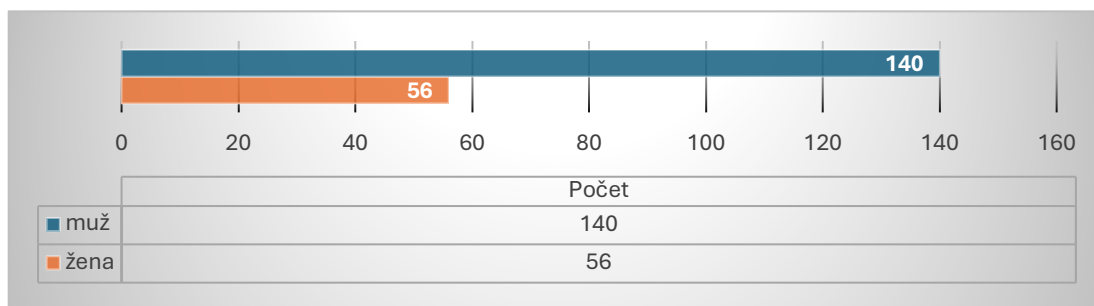
Z uvedeného počtu respondentů tvořili nejpočetnější skupinu příslušníci Policie České republiky, konkrétně 104 osob. Dále bylo osloveno a zapojilo se 32 strážníků obecní policie a 60 civilních osob. Nižší účast z řad civilního obyvatelstva lze částečně přičíst specifické povaze zvoleného tématu, které se úzce dotýká bezpečnostní problematiky a výkonu pravomocí veřejných činitelů. Pro civilní osoby, které nemají dostatečné odborné povědomí či praktickou zkušenost v této oblasti, mohl být dotazník náročný jak z hlediska obsahu, tak terminologie. To mohlo některé z potenciálních respondentů odradit od jeho vyplnění.

Přestože dotazník vyžadoval určitou míru porozumění problematice, právě díky své cílené distribuci se podařilo získat cenné informace od respondentů napříč různými profesními kategoriemi. Výsledky dotazníkového šetření tak nabízejí reprezentativní pohled na zkoumané téma z více perspektiv – jak z pohledu samotných příslušníků bezpečnostních složek, tak z pohledu širší veřejnosti. Dotazník byl dostupný na webové adrese: <https://my.survio.com/F9I4H9X6E8G4H1S9C8K0/builder>

6.3 Dotazníkové šetření

Otázka č. 1: Jaké je Vaše pohlaví?

Graf 1: Pohlaví⁷⁹

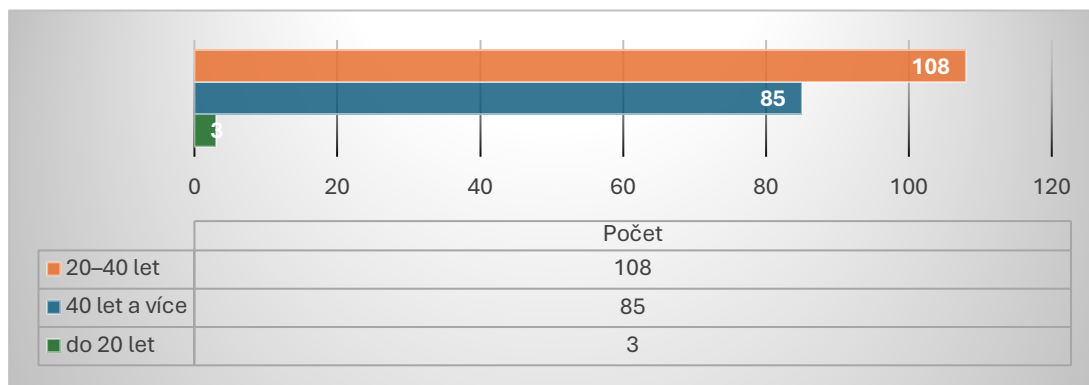
Graf 1 znázorňuje rozložení respondentů dotazníkového šetření podle pohlaví. Z celkového počtu 196 respondentů tvořili většinu muži, a to v počtu 140 osob (71,4 %), zatímco žen se dotazníkového šetření zúčastnilo 56 (28,6 %). Toto rozložení odpovídá i realitě v rámci bezpečnostních složek, kde je stále větší zastoupení mužů než žen. Vyšší podíl mužských respondentů lze rovněž přičíst skutečnosti, že dotazník byl distribuován převážně mezi příslušníky PČR a OP, kde je historicky výrazná převaha mužů. Navzdory tomu však podíl žen ve výzkumném souboru umožňuje zachytit i jejich vnímání dané problematiky, což přispívá k širšímu pohledu na zkoumanou oblast.

---

⁷⁹ Vlastní zdroj

Otázka č. 2: Jaký je Váš věk?

Graf 2: Věk⁸⁰

Graf č. 2 znázorňuje věkové rozložení účastníků dotazníkového šetření. Nejvíce zastoupenou věkovou skupinou byli respondenti ve věku 20–40 let, kterých bylo 108, což představuje 55,1 % z celkového počtu 196 respondentů. Druhou nejpočetnější skupinou byli respondenti ve věku 40 let a více, do níž spadalo 85 osob (43,4 %). Nejmenší zastoupení měla kategorie do 20 let, ve které odpovědi pouze 3 respondenti (1,5 %).

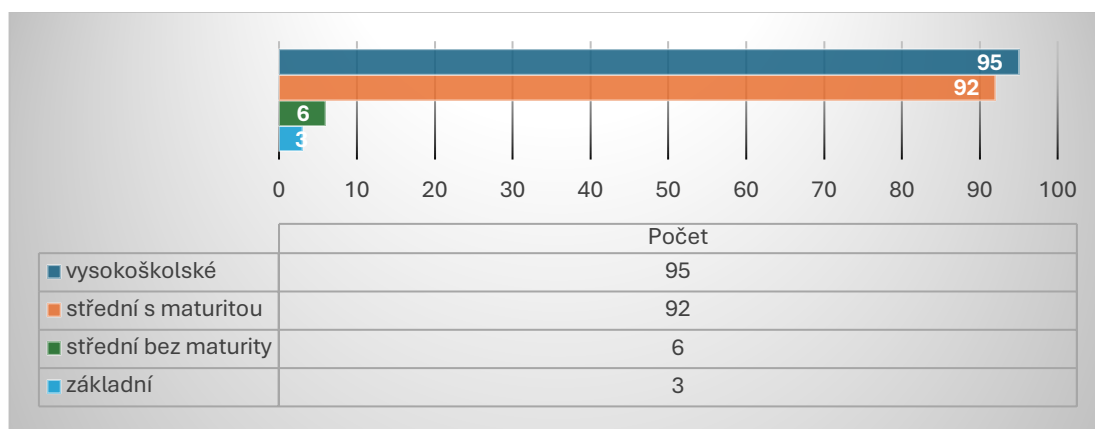
Tato věková struktura ukazuje, že většina respondentů pochází z věkového rozmezí odpovídajícího aktivnímu pracovnímu nasazení, tedy z řad, kde lze předpokládat profesní nebo osobní zkušenost s činnostmi bezpečnostních složek. Nízké zastoupení mladistvých respondentů je pravděpodobně způsobeno nejen nižším právním povědomím, ale také odborností samotného tématu, které vyžaduje základní znalost oprávnění PČR a OP.

---

⁸⁰ Vlastní zdroj

Otázka č. 3: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Graf 3: Vzdělání⁸¹

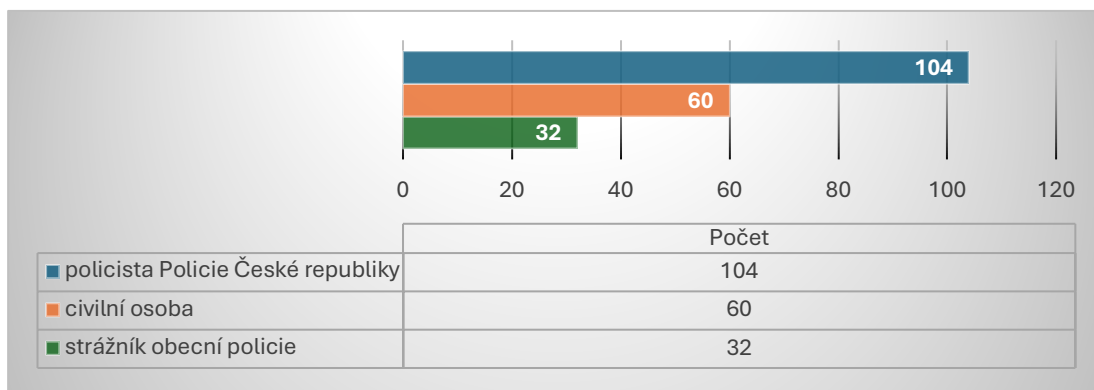
Graf č. 3 znázorňuje rozdělení respondentů podle jejich nejvyššího dosaženého vzdělání. Největší podíl tvoří respondenti s vysokoškolským vzděláním, kterých bylo 95, což představuje 48,5 % z celkového počtu 196 respondentů. Těsně za nimi následuje skupina respondentů se středním vzděláním s maturitou, do níž spadá 92 osob (46,9 %). Menší zastoupení mělo střední vzdělání bez maturity, které uvedlo 6 respondentů (3,1 %), a základní vzdělání mělo pouze 3 respondenti (1,5 %).

Z těchto údajů vyplývá, že naprostá většina dotazovaných dosáhla minimálně středoškolského vzdělání s maturitou. To může mít pozitivní vliv na kvalitu odpovědí, zejména v kontextu porozumění odborněji formulovaným otázkám týkajícím se právní úpravy a oprávnění bezpečnostních složek.

⁸¹ Vlastní zdroj

Otázka č. 4: Jaká je Vaše role ve vztahu k bezpečnostním složkám?

Graf 4: Vztah k bezpečnostním složkám⁸²

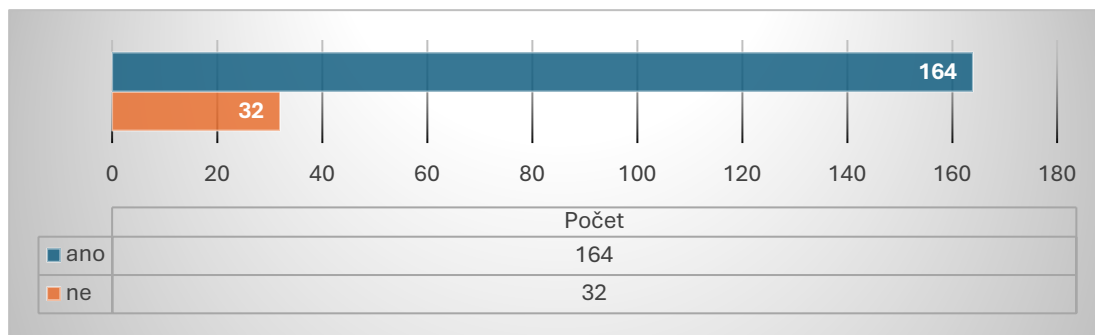
Graf č. 4 znázorňuje rozložení respondentů podle jejich pracovního zařazení ve vztahu k bezpečnostním složkám. Z celkového počtu 196 respondentů tvoří největší skupinu příslušníci Policie České republiky, kterých bylo 104, tedy 53,1 % všech dotazovaných. Strážníků OP odpovědělo 32, což představuje 16,3 % z celkového vzorku. Civilní osoby, tedy respondenti, kteří nepracují v žádné bezpečnostní složce, tvořili 60 osob, což je 30,6 %.

Z hlediska cíle práce, který zahrnoval pohled jak odborné, tak laické veřejnosti, bylo dosaženo vyváženého rozdělení, ačkoliv převahu tvořili respondenti z řad PČR. Toto rozdělení umožňuje porovnat názory mezi profesionály z bezpečnostních složek a běžnou veřejností a lépe analyzovat míru informovanosti či postoje k jednotlivým oprávněním.

⁸² Vlastní zdroj

Otázka č. 5: Jste obeznámen/a s činností Policie ČR a obecní policie, jste schopen/a tyto složky od sebe rozlišit?

Graf 5: Znalost činnosti a schopnost rozlišit PČR a OP⁸³

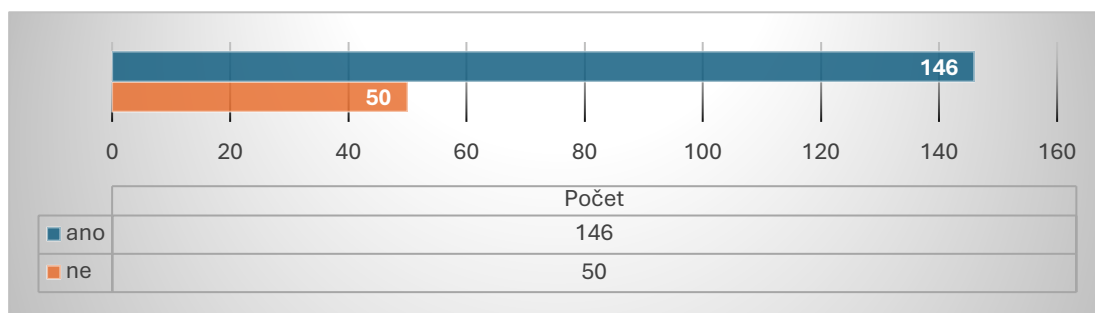
Graf č. 5 ilustruje míru obeznámenosti respondentů s činností PČR a OP včetně jejich schopnosti tyto dvě bezpečnostní složky od sebe odlišit. Z celkového počtu 196 respondentů uvedlo 164 osob (83,7 %), že činnost obou složek znají a jsou schopny mezi nimi rozlišovat. Zbýlých 32 respondentů (16,3 %) přiznalo, že se v působnosti těchto složek neorientuje.

Autor dále provedl detailní rozbor odpovědí podle pracovního zařazení respondentů. Ze 136 příslušníků bezpečnostních složek (PČR a OP) odpověděli všichni kladně, což potvrzuje vysokou míru informovanosti v rámci těchto profesních skupin. Z civilních osob (60 respondentů) uvedlo 28 osob, že jsou s činností obeznámeny, zatímco 32 osob uvedlo opak. Tento výsledek dokládá, že informovanost mimo odbornou veřejnost není samozřejmá, což může mít vliv i na celkové vnímání pravomocí těchto složek v praxi.

⁸³ Vlastní zdroj

Otázka č. 6: Byl/a jste někdy svědkem či účastníkem zákroku, při kterém bylo využito některých oprávnění zasahujících do práv a svobod občanů, a to ze strany obecní či státní policie?

Graf 6: Svědek či účastník zákroku⁸⁴

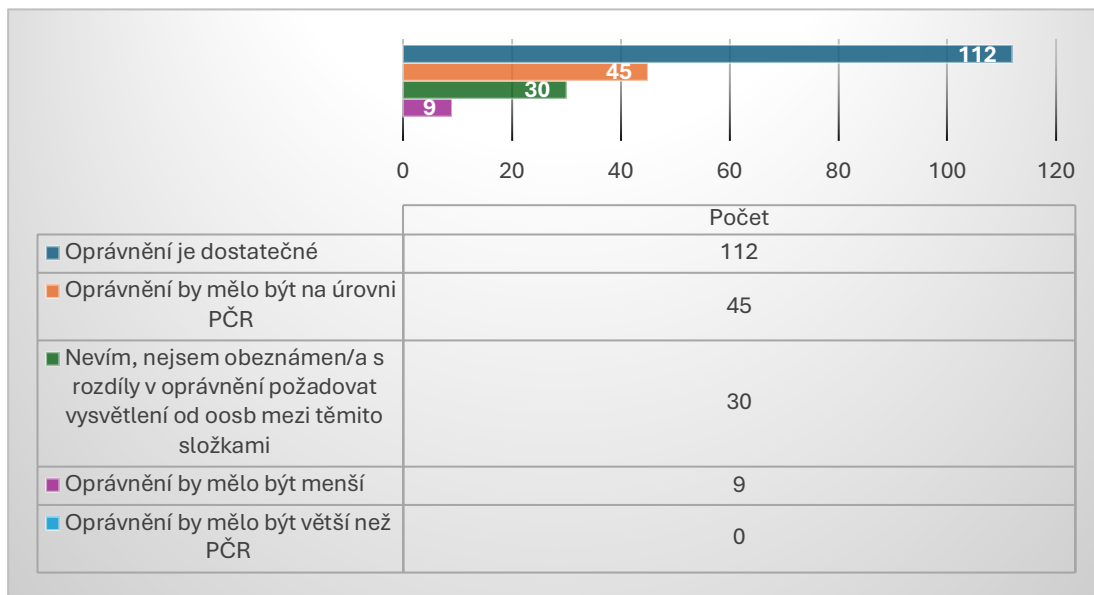
Graf č. 6 se zaměřuje na praktickou zkušenost respondentů se zákrokem Policie České republiky nebo obecní policie, při němž došlo k využití některého z oprávnění zasahujících do základních práv a svobod občanů. Z celkového počtu 196 respondentů uvedlo 146 osob (74,5 %), že byli svědky nebo účastníky takového jednání. Zbýlých 50 respondentů (25,5 %) takovou zkušenost nemá.

Při hlubší analýze dle profesní příslušnosti bylo zjištěno, že všech 136 respondentů z řad bezpečnostních složek (PČR a OP) uvedlo, že se s takovým zákrokem setkali. Z civilních osob (60 respondentů) pak mělo tuto zkušenost pouze 10 osob, zatímco 50 civilních respondentů uvedlo, že se s výkonem pravomocí s dopadem do práv a svobod v praxi nesetkali.

⁸⁴ Vlastní zdroj

Otázka č. 7: Myslíte si, že oprávnění strážníka obecní policie požadovat vysvětlení od osob je dostatečné?

Graf 7: Oprávnění požadovat vysvětlení⁸⁵

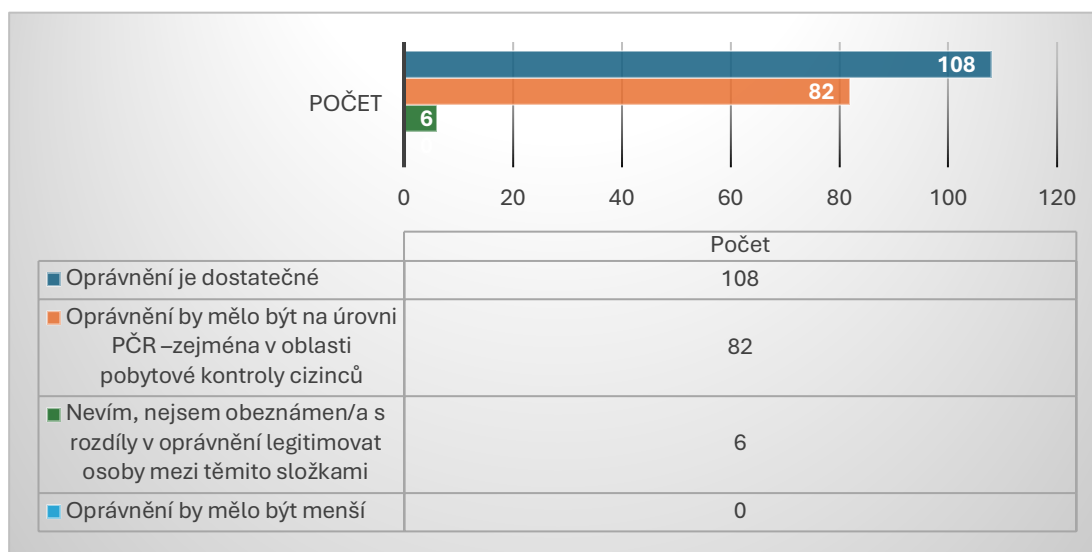
Graf č. 7 zobrazuje názory respondentů na otázku, zda je oprávnění strážníka OP požadovat vysvětlení od osob považováno za dostatečné. Celkem 112 respondentů (57,1 %) uvedlo, že současný právní rámec považují za dostačující. Dalších 45 respondentů (22,9 %) vyjádřilo názor, že by bylo vhodné rozšířit tuto pravomoc na úroveň oprávnění příslušníků PČR republiky, přičemž 30 respondentů (15,3 %) přiznalo, že nejsou dostatečně obeznámeni s rozdíly mezi pravomocemi PČR a OP v této oblasti, což může poukazovat na nedostatečné informování veřejnosti nebo na složitost právního vymezení tohoto oprávnění. Pouze 9 respondentů (4,6 %) se domnívá, že by pravomoc OP požadovat vysvětlení měla být omezena.

Výsledky ukazují, že oprávnění požadovat vysvětlení je veřejností i odbornou sférou vnímáno jako relativně vyvážené. Skutečnost, že téměř čtvrtina respondentů by pravomoc rozšířila, může však signalizovat širší očekávání vůči preventivní a dozorové funkci OP v rámci veřejného pořádku.

⁸⁵ Vlastní zdroj

Otázka č. 8: Myslíte si, že oprávnění strážníka obecní policie požadovat prokázání totožnosti je dostatečné?

Graf 8: Oprávnění požadovat prokázání totožnosti⁸⁶

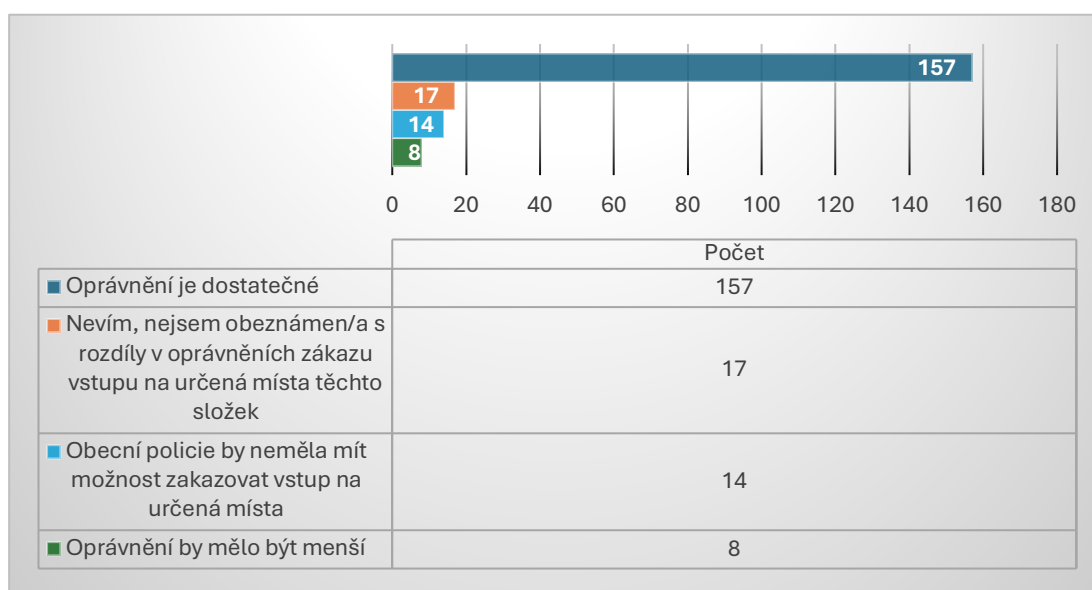
Graf č. 8 se zaměřuje na hodnocení oprávnění strážníka OP vyzvat osobu k prokázání totožnosti. Celkem 108 respondentů (55,1 %) uvedlo, že současné vymezení této pravomoci považují za dostatečné. Poměrně významná skupina – 82 respondentů (41,8 %) – však zastává názor, že by bylo vhodné oprávnění rozšířit na úroveň, kterou disponuje PČR. Další 18 respondentů (9,2 %) uvedlo, že si nejsou vědomi rozdílů mezi oběma složkami v rámci této kompetence, což může opět naznačovat nedostatečnou informovanost o právním vymezení činnosti jednotlivých bezpečnostních složek. Pouze 6 respondentů (3,1 %) se přiklonilo k názoru, že by pravomoc měla být omezena.

Z výsledků je patrné, že veřejnost i odborná veřejnost považují tuto pravomoc za převážně dostatečnou, avšak významná část respondentů volá po větší míře pravomoci u strážníků. Tato tendence může být odrazem narůstajících bezpečnostních požadavků v městském prostředí a rostoucího významu OP jako prvního článku bezpečnostního systému v obcích a městech.

⁸⁶ Vlastní zdroj

Otázka č. 9: Myslíte si, že oprávnění strážníka obecní policie zakázat vstup na určená místa je dostatečné?

Graf 9: Oprávnění zakázat vstup⁸⁷

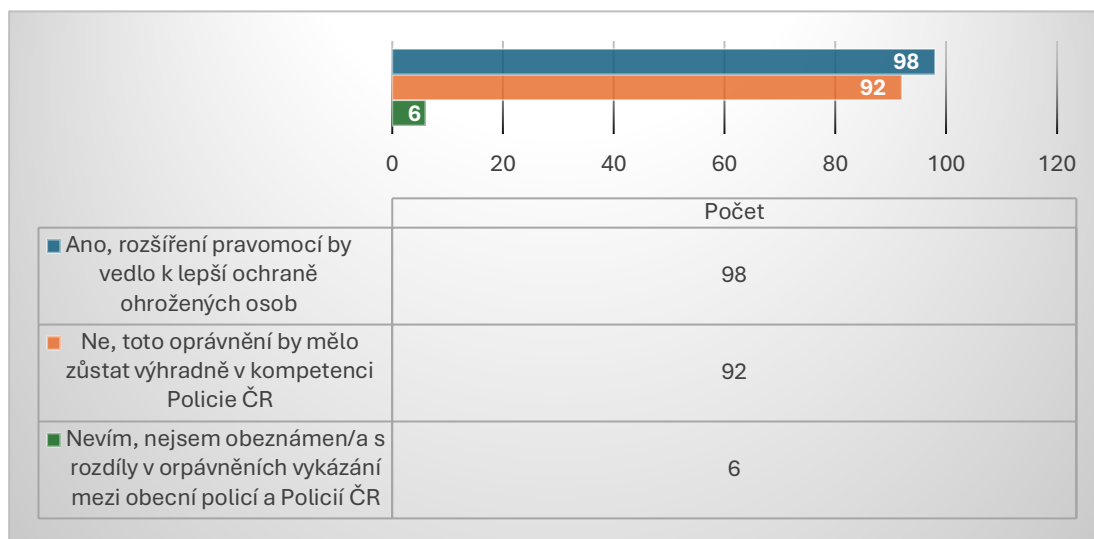
Graf č. 9 prezentuje názory respondentů na oprávnění strážníka OP zakázat vstup na určená místa. Převažující většina – 157 respondentů (80,1 %) – uvedla, že toto oprávnění považuje za dostatečné. Tento výsledek poukazuje na skutečnost, že veřejnost i odborníci z bezpečnostního prostředí zpravidla vnímají oprávnění OP v této oblasti jako adekvátní k plnění jejích zákonných úkolů. Další 17 respondentů (8,7 %) přiznalo, že nejsou s právními rozdíly mezi jednotlivými složkami v této oblasti dostatečně obeznámeni, což může být signálem určité míry informační mezery, která může ovlivňovat vnímání kompetencí OP.

Zajímavým zjištěním je skutečnost, že 14 respondentů (7,1 %) zastává názor, že by OP tímto oprávněním vůbec disponovat neměla. Tento pohled může být motivován obavou z jeho možného nadužívání nebo nedůvěrou vůči OP jako samosprávnému orgánu veřejné moci. Dalších 8 respondentů (4,1 %) by preferovalo, aby bylo oprávnění strážníků v této oblasti legislativně omezeno.

⁸⁷ Vlastní zdroj

Otázka č. 10: Myslíte si, že by obecní policie měla disponovat oprávněním vykázat násilnou osobu ze společného obydlí?

Graf 10: Vykázání ze společného obydlí⁸⁸

Graf č. 10 zachycuje postoj respondentů k otázce, zda by OP měla být oprávněna vykázat násilnou osobu ze společného obydlí. Pro rozšíření tohoto oprávnění se vyslovilo 98 respondentů (50 %), kteří vnímají potenciální změnu jako pozitivní krok zejména s ohledem na zvýšení ochrany ohrožených osob a schopnost strážníků efektivně reagovat přímo na místě incidentu bez nutnosti zásahu PČR. Tento výsledek poukazuje na určitou míru důvěry veřejnosti i příslušníků bezpečnostních složek v OP, pokud jde o zvládání krizových situací. Naopak 92 respondentů (46,9 %) uvedlo, že s tímto rozšířením nesouhlasí a nadále považují za vhodné, aby institut vykázání zůstal výhradní pravomocí PČR. Tento názor může odrážet obavy z možného překročení pravomocí OP, nebo z nedostatečné odborné a procesní připravenosti strážníků k realizaci takto závažného zásahu do základních práv a svobod.

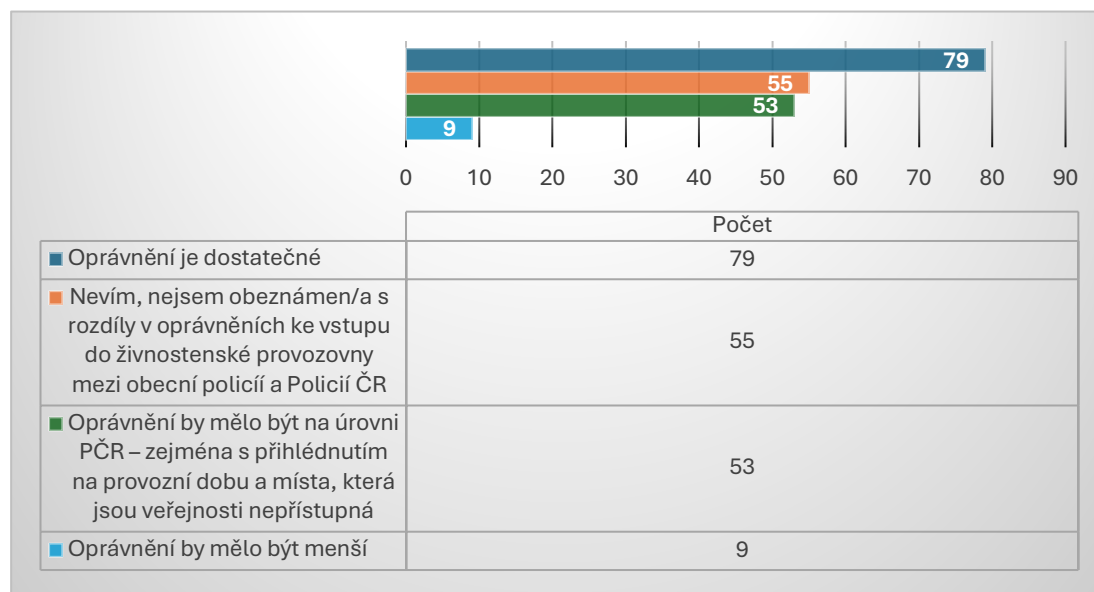
Zbývajících 6 respondentů (3,1 %) uvedlo, že nejsou s uvedenou problematikou dostatečně obeznámeni, což naznačuje, že institut vykázání může být pro část populace stále méně známý, případně nejasný z hlediska kompetencí a právního rámce.

⁸⁸ Vlastní zdroj

Výsledky odpovědí ukazují relativně vyrovnané rozložení názorů, což reflektuje, že otázka rozšíření tohoto oprávnění je mezi respondentstvem vnímána jako citlivé a složité téma, které vyžaduje hlubší odbornou i legislativní diskusi.

Otázka č. 11: Myslíte si, že oprávnění strážníka obecní policie ke vstupu do živnostenské provozovny je dostatečné?

Graf 11: Oprávnění ke vstupu do živnostenské provozovny⁸⁹

Graf č. 11 se zabývá názorem respondentů na oprávnění strážníků OP vstupovat do živnostenských provozoven. Celkem 79 respondentů (40,3 %) považuje stávající právní úpravu za dostatečnou, což naznačuje, že značná část veřejnosti i odborné složky vnímá aktuální míru zasahování strážníků do soukromých prostor podnikatelů jako adekvátní. Tento postoj může být podmíněn důvěrou v kontrolní roli OP při ochraně veřejného pořádku v rámci měst a obcí. Naopak 53 respondentů (27 %) vyjádřilo názor, že by bylo vhodné rozšířit oprávnění OP ke vstupu do živnostenských provozoven na úroveň oprávnění PČR. Tato skupina vnímá stávající právní rámec jako příliš restriktivní, což může vést k nedostatečné možnosti včasné a efektivně reagovat na porušování zákona či obecně závazných vyhlášek. Poměrně významný je rovněž počet 55 respondentů (28,1 %), kteří přiznali, že nejsou s touto problematikou a rozdíly v oprávněních obeznámeni. Tento údaj poukazuje na určitý informační deficit mezi veřejností, případně i mezi příslušníky složek, který může

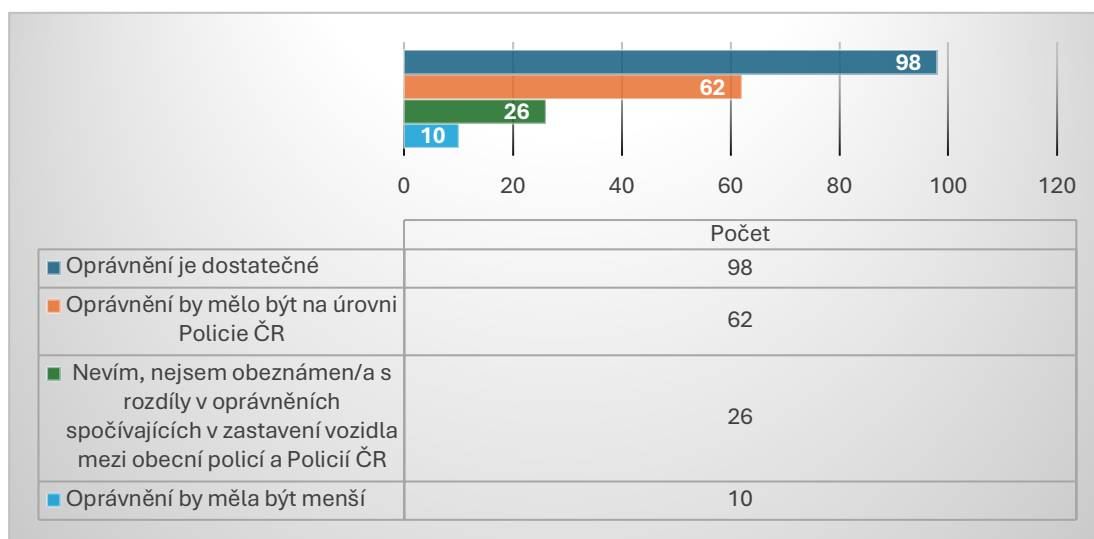
⁸⁹ Vlastní zdroj

ovlivňovat celkové vnímání kompetencí OP. Pouze 9 respondentů (4,6 %) se vyslovilo pro omezení této pravomoci. Tento minoritní názor může odrážet obavy z možné invazivity zásahů OP, avšak z celkového kontextu vyplývá, že jde o marginální postoj.

Výsledky dotazování tedy ukazují na převažující podporu současné právní úpravy, avšak zároveň reflektují významnou část populace, která by oprávnění rozšířila či která se v této oblasti neorientuje, což otevírá prostor pro další odbornou diskuzi, případně i edukační opatření.

Otázka č. 12: Myslíte si, že oprávnění strážníka obecní policie odebrat zbraň je dostatečné?

Graf 12: Oprávnění odebrat zbraň⁹⁰

Graf č. 12 prezentuje postoj respondentů k pravomoci strážníků OP odebrat zbraň osobě, pokud to vyžaduje situace z hlediska ochrany veřejného pořádku, života, zdraví či majetku. Jedná se o významné oprávnění s přímým dopadem na základní práva osob, které je tedy předmětem citlivého hodnocení jak ze strany veřejnosti, tak odborné veřejnosti. Za dostatečně nastavené označilo stávající oprávnění 98 respondentů (50 %), což vypovídá o poměrně vysoké míře důvěry v kompetenci a zákonnou oporu strážníků při odebírání zbraní. Tito respondenti patrně vnímají rovnováhu mezi bezpečností a ochranou základních práv jako vyváženou. Naopak 62 respondentů (31,6 %) by přivítalo rozšíření této pravomoci na úroveň PČR. Tento

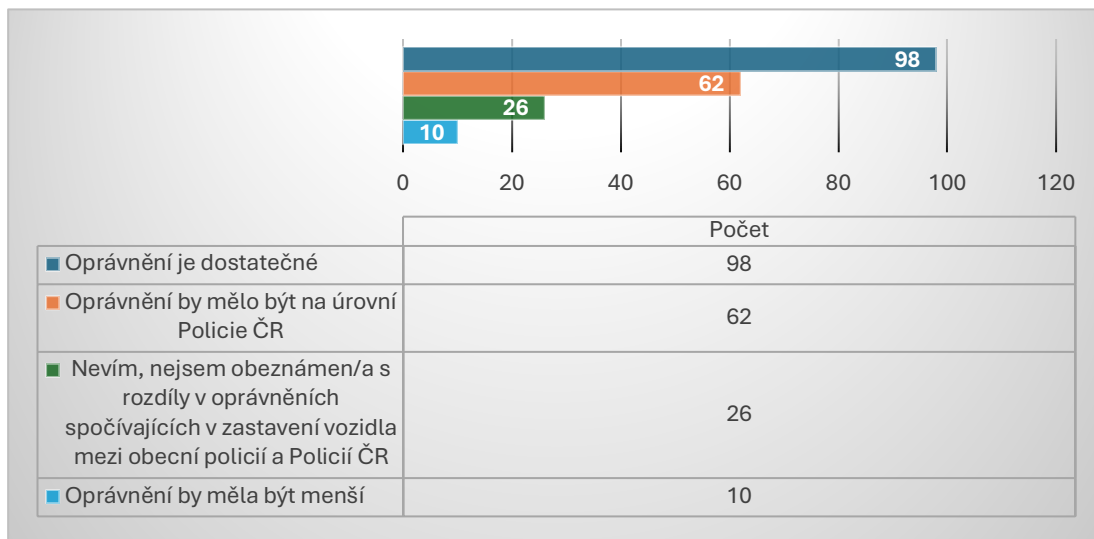
⁹⁰ Vlastní zdroj

pohled může vyplývat z názoru, že strážníci OP by měli mít srovnatelné možnosti reagovat na rizikové situace, zejména ve městech, kde OP plní významnou bezpečnostní roli. Z pohledu těchto respondentů může být současný rozsah oprávnění vnímán jako nedostatečný pro účinnou prevenci násilných incidentů, 26 respondentů (13,3 %) přiznalo, že nejsou s rozdíly mezi oprávněními PČR a OP v této oblasti obeznámeni. Tato skutečnost potvrzuje nutnost zlepšení informovanosti veřejnosti o konkrétních kompetencích obou bezpečnostních složek, neboť neznalost může zkreslovat celkové vnímání jejich činnosti. Pouze 10 respondentů (5,1 %) uvedlo, že by oprávnění mělo být omezeno. Tento menšinový názor může reflektovat obavu z možného překročení pravomocí nebo nedůvěru ve schopnosti OP zvládat krizové situace, které vyžadují takto zásadní zásah do práv jednotlivce.

Z pohledu analýzy lze tedy konstatovat, že většina respondentů považuje současné oprávnění za dostatečné nebo by ho naopak ještě posílila, což může indikovat podporu pro potenciální legislativní úpravu, která by reflektovala posílení pravomocí OP v této oblasti.

Otázka č. 13: Myslíte si, že oprávnění strážníka obecní policie spočívající v zastavení a kontrole vozidla je dostatečné?

Graf 13: Oprávnění zastavit a kontrolovat vozidlo⁹¹

Graf č. 13 se věnuje oprávnění strážníka OP zastavit vozidlo a provést jeho kontrolu, které je jedním z klíčových nástrojů OP při dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu. Právní úprava však v tomto směru stanovuje pro OP užší mantinely oproti PČR, což může mít praktické dopady na účinnost jejich zásahů v dopravním prostředí. Za dostatečné považuje stávající oprávnění 98 respondentů (50 %). Tito respondenti zřejmě vnímají právní rámec jako přiměřený s ohledem na kompetence, územní působnost a charakter OP. Jejich postoj může odrážet i obavu z překročení pravomocí, pokud by došlo k výraznějšímu posunu v rozsahu oprávnění. Naopak 62 respondentů (31,6 %) by uvítalo rozšíření tohoto oprávnění na úroveň PČR. Tento postoj může být podložen představou, že efektivní výkon dohledu nad dopravou vyžaduje rovné kompetence u obou bezpečnostních složek, zejména v obcích a městech, kde je OP hlavním garantem místního pořádku. Dalších 26 respondentů (13,3 %) přiznalo, že nejsou v této oblasti dostatečně informováni o rozdílech mezi OP a PČR. Tato odpověď opět potvrzuje jednu z klíčových premis práce, a to že veřejnost často nerozlišuje pravomoci jednotlivých složek nebo se v nich neorientuje. Zbylých 10 respondentů (5,1 %) se vyslovilo pro omezení současných pravomocí, což může být spojeno s obavami z jejich

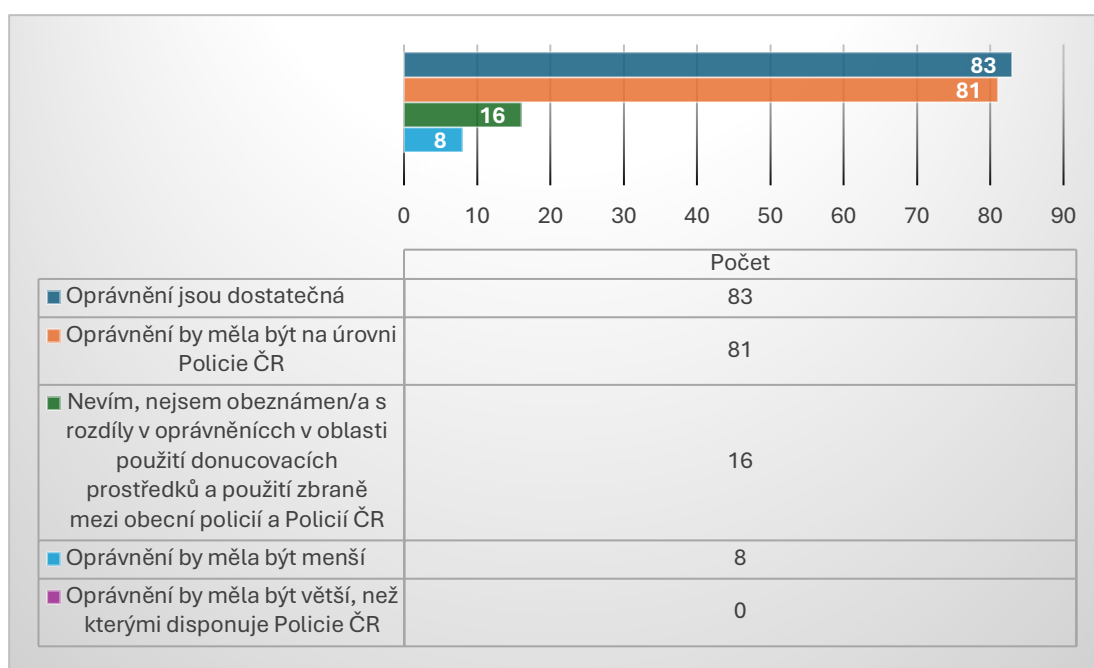
⁹¹ Vlastní zdroj

zneužívání, případně s vnímáním obecní policie jako subjektu, který by měl mít v dopravním dozoru méně výrazné postavení.

Celkově lze konstatovat, že se většina respondentů domnívá, že oprávnění k zastavení a kontrole vozidla je buď dostačující, nebo že by mělo být rozšířeno. Výsledky tak mohou sloužit jako impuls pro odbornou debatu o případné úpravě právní úpravy, která by reflektovala současné potřeby v oblasti silniční kontroly a bezpečnosti provozu.

Otázka č. 14: Myslíte si, že oprávnění strážníka obecní policie v oblasti donucovacích prostředků a použití zbraně jsou dostatečná?

Graf 14: Oprávnění v oblasti donucovacích prostředků a použití zbraně⁹²

Graf č. 14 se zaměřuje na jednu z nejcitlivějších oblastí výkonu pravomocí OP – možnost použití donucovacích prostředků a střelné zbraně. Tato oblast je podrobně upravena zákonem o OP a je významným nástrojem, kterým strážníci zajišťují veřejný pořádek a bezpečnost, přičemž jejich oprávnění jsou v některých ohledech užší než oprávnění PČR. Za dostatečná označilo stávající oprávnění 83 respondentů (42,3 %). Tito respondenti zřejmě vnímají současnou právní úpravu jako přiměřenou úkolům, které OP plní, a to i s přihlédnutím k jejímu charakteru jako orgánu obce, nikoli státu.

⁹² Vlastní zdroj

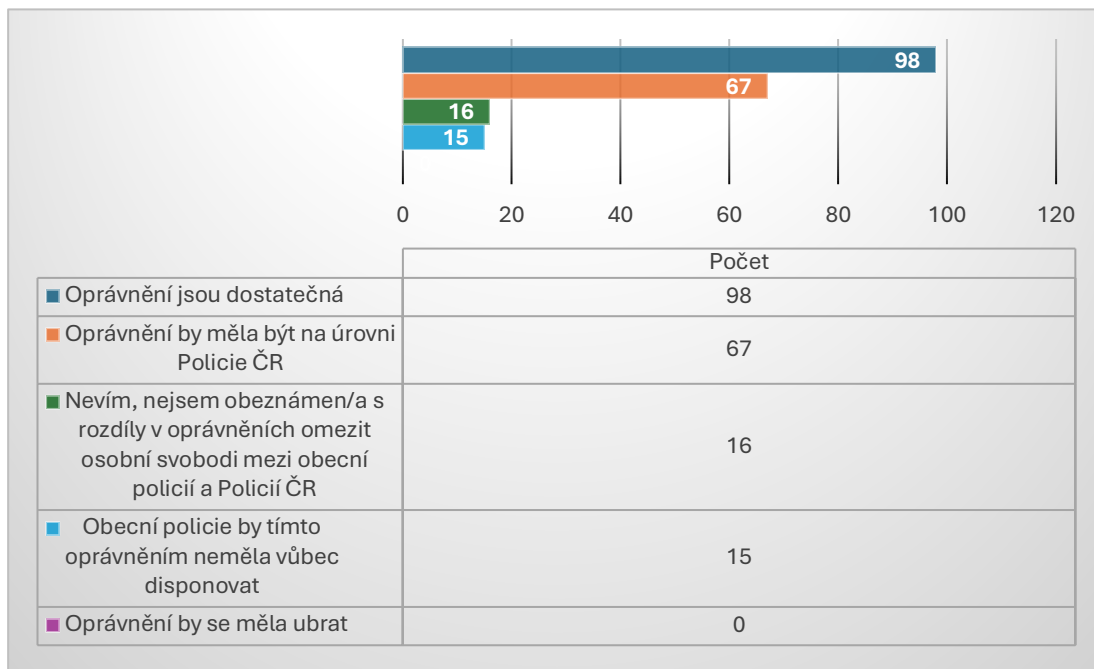
Naopak 81 respondentů (41,3 %) by preferovalo rozšíření pravomoci na úroveň PČR. Tato relativně vysoká míra podpory pro rozšíření může odrážet názor, že strážníci by měli být vybaveni stejně jako policisté, zvláště pokud dochází ke krizovým nebo rizikovým situacím, které vyžadují rychlý a účinný zásah a 8 respondentů (4,1 %) se vyslovilo pro omezení současného oprávnění, což může souviset s obavami z potenciálního zneužití donucovacích prostředků v rukou osob, které nejsou součástí státního bezpečnostního sboru. Obavy mohou plynout i z nedostatku povědomí o výcviku či odborné způsobilosti strážníků. Dalších 16 respondentů (8,2 %) přiznalo, že nejsou obeznámeni s rozdíly v oprávněních mezi OP a PČR v této oblasti. Tento údaj opět potvrzuje jeden z vedlejších cílů práce, tedy že povědomí veřejnosti o pravomocích jednotlivých složek není zcela jednoznačné a může být zdrojem nepochopení či nedůvěry.

Zajímavým poznatkem je, že žádný respondent nezvolil odpověď, že by OP měla mít širší oprávnění než PČR, což vypovídá o vnímané hierarchii mezi oběma složkami a o tom, že PČR je stále vnímána jako hlavní garant represivní moci státu.

Výsledky ukazují, že veřejnost i odborná veřejnost reflektuje potřebu přesného vymezení oprávnění v oblasti donucovacích prostředků a zbraní a vyjadřuje se převážně ve prospěch zachování či mírného rozšíření těchto pravomocí, nikoli však jejich omezení či úplného zrovnoprávnění se státní policií.

Otázka č. 15: Myslíte si, že jsou oprávnění, ve smyslu zásahu do osobní svobody, strážníka obecní policie dostatečná?

Graf 15: Oprávnění ve smyslu omezení osobní svobody⁹³

Graf č. 15 se zaměřuje na oprávnění strážníka OP omezit osobní svobodu, které představuje jedno z nejzávažnějších zásahů do základních práv a svobod jednotlivce. Vzhledem k závažnosti tohoto oprávnění je klíčové nejen právní ukotvení, ale také jeho vnímání veřejností a odbornou obcí, neboť se jedná o zásah, který musí být vždy přiměřený, zákonný a nezbytný. Z odpovědí respondentů vyplývá, že 98 osob (50 %) považuje stávající právní úpravu oprávnění omezit osobní svobodu ze strany OP za dostatečnou. Tito respondenti tak zřejmě nevnímají potřebu měnit současný legislativní rámec. Dalších 67 respondentů (34,2 %) by však uvítalo rozšíření tohoto oprávnění na úroveň PČR. Tento názor může odrážet snahu o zefektivnění zásahů OP, zejména v menších obcích a městských částech, kde je PČR hůře dostupná a operativnost OP je pro řešení konkrétních situací klíčová. Zajímavé je, že žádný respondent nevyjádřil názor, že by toto oprávnění mělo být omezeno, což může signalizovat, že veřejnost v zásadě důvěřuje schopnosti OP takové zásahy provádět odpovědně. Na druhé straně 15 respondentů (7,6 %) uvedlo, že by OP tímto oprávněním vůbec disponovat neměla. Tento postoj může pramenit z názoru, že takto

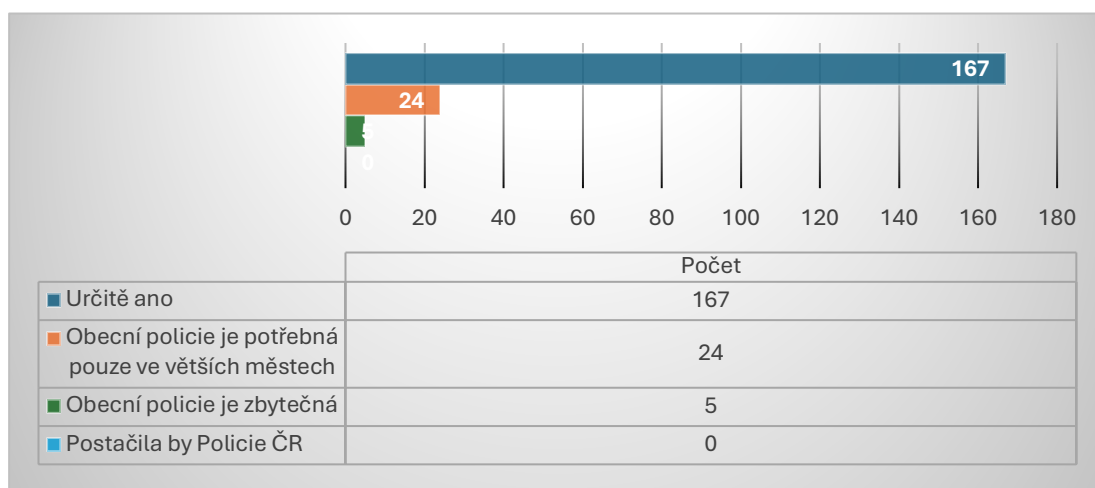
⁹³ Vlastní zdroj

závažné zásahy by měly náležet pouze státním orgánům, jako je PČR, a že OP jako orgán samosprávy by měla mít spíše podpůrnou či preventivní funkci. Zbývajících 16 respondentů (8,2 %) deklarovalo, že nejsou s rozdíly v této oblasti obeznámeni, což potvrzuje trend patrný i z ostatních otázek – tedy že povědomí o konkrétních oprávněních jednotlivých složek veřejnosti stále částečně chybí.

Z výsledků lze vyvodit, že oprávnění OP zasahovat do osobní svobody je vnímáno jako relativně přiměřené a důvěryhodné, přesto existuje nemalá část respondentů, kteří by preferovali jeho rozšíření či naopak úplné odebrání, což odráží citlivost dané pravomoci v očích veřejnosti.

Otázka č. 16: Domníváte se, že je obecní policie potřebná ve smyslu udržení veřejného pořádku?

Graf 16: Potřebnost obecní policie⁹⁴

Graf č. 16 prezentuje výsledky odpovědí respondentů na otázku, zda je OP vnímána jako potřebná složka při zajišťování veřejného pořádku v České republice. Téma reflektuje jeden z vedlejších cílů této bakalářské práce, konkrétně otázku, jak je OP vnímána v kontextu s působností PČR. Výsledky ukazují, že naprostá většina respondentů (167 osob, tj. 85,2 %) považuje OP za jednoznačně potřebnou. Tento údaj potvrzuje, že existence OP není vnímána pouze jako formální doplněk státních bezpečnostních složek, ale jako aktivní a důležitý subjekt přispívající k ochraně veřejného pořádku, bezpečnosti a každodennímu řešení lokálních problémů. Další 24

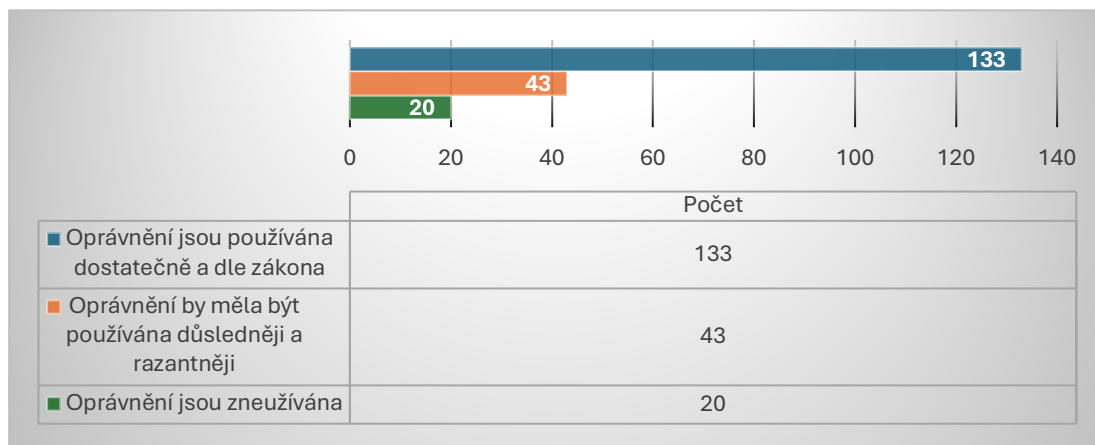
⁹⁴ Vlastní zdroj

respondentů (12,2 %) se domnívá, že OP má své opodstatnění, ale pouze ve větších městech, kde je vyšší koncentrace obyvatel, a tím i větší riziko vzniku bezpečnostních a pořádkových problémů. Tento pohled může vycházet z názoru, že v menších obcích by tyto úkoly mohla plnit výlučně PČR nebo že rozsah činnosti OP není v těchto lokalitách ekonomicky a organizačně efektivní. Pouze 5 respondentů (2,6 %) považuje OP za zbytečnou, což představuje velmi nízký podíl a naznačuje, že OP si ve společnosti vybudovala silnou důvěru. Žádný respondent nezastával názor, že by pro zajištění veřejného pořádku postačovala výhradně PČR, což dále potvrzuje vnímání OP jako nezastupitelného článku bezpečnostního systému.

Z výsledků této otázky jednoznačně vyplývá, že OP je veřejností i odbornou obcí široce akceptována jako relevantní bezpečnostní složka, jejíž přínos pro udržování pořádku je vnímán jako významný, a to nejen ve velkých městech, ale i v širším regionálním kontextu.

Otázka č. 17: Myslíte si, že jsou výše uvedená oprávnění strážníkem obecní policie používána dostatečně a dle platné legislativy?

Graf 17: Dostatečnost a zákonnost (OP)⁹⁵

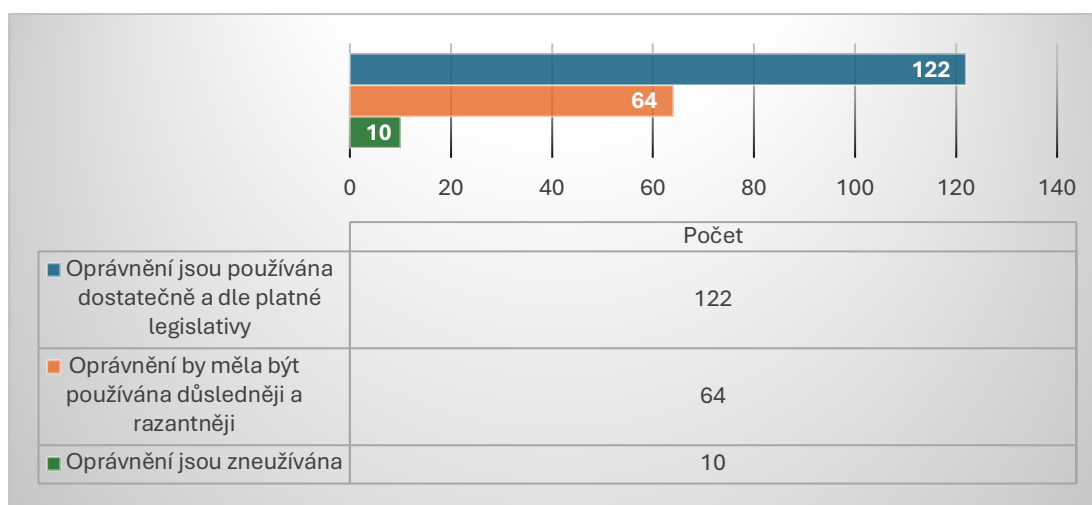
Graf č. 17 zachycuje postoje respondentů k otázce, zda jsou oprávnění strážníkem OP uplatňována v souladu s právními předpisy a zda jejich využívání odpovídá potřebám praxe. Tato otázka je významná z hlediska hodnocení nejen samotného právního rámce, ale i jeho faktické aplikace v terénu. Výsledky šetření ukazují, že většina respondentů (133 osob, tj. 67,9 %) vnímá využívání oprávnění strážníky OP jako dostatečné a v souladu s platnou legislativou. Tento výsledek lze interpretovat jako důkaz obecné důvěry ve správné postupy OP a zároveň jako pozitivní hodnocení právního ukotvení pravomocí, které strážníkům přísluší. Dalších 43 respondentů (21,9 %) zastává názor, že oprávnění OP by měla být využívána důsledněji a razantněji. Tento pohled může reflektovat přesvědčení, že ačkoli je právní rámec postačující, jeho aplikace v praxi je někdy vlažná nebo nedostatečně efektivní, zejména v situacích vyžadujících rychlý zásah či preventivní působení. Zbýlých 20 respondentů (10,2 %) vyjádřilo názor, že dochází ke zneužívání oprávnění strážníky OP. Tato menší, avšak významná skupina může představovat kritický hlas veřejnosti či odborné obce, který upozorňuje na riziko překračování pravomocí nebo jejich neadekvátního využití v jednotlivých případech. Tato odpověď podtrhuje důležitost vnitřní i vnější kontroly výkonu služby, a také důraz na vzdělávání a profesní odpovědnost strážníků.

⁹⁵ Vlastní zdroj

Celkové výsledky ukazují, že OP je vnímána jako složka, která se převážně drží zákonných mantinelů. Přesto však část respondentů vidí prostor pro důslednější přístup v praxi, a menší část populace vnímá riziko nadužívání pravomocí. Tato pluralita názorů poskytuje důležitý vhled do vnímání profesionality OP a může být podnětem pro další zkoumání této problematiky.

Otázka č. 18: Myslíte si, že jsou výše uvedená oprávnění policistou Policie ČR

Graf 18: Dostatečnost a zákonnost (PČR)⁹⁶

Graf č. 18 prezentuje výsledky odpovědí respondentů na otázku, zda jsou oprávnění příslušníky PČR v praxi využívána způsobem, který odpovídá požadavkům platné legislativy. Tato otázka navazuje na předchozí graf č. 17, avšak zaměřuje se na hodnocení PČR, a tedy umožňuje i přímé srovnání s OP. Podle 122 respondentů (62,2 %) jsou pravomoci PČR využívány dostatečně a v souladu s právními předpisy. Tento výsledek poukazuje na relativně vysokou míru důvěry v institucionální fungování PČR, a to i navzdory skutečnosti, že její oprávnění jsou rozsáhlejší a často zasahují hluboko do práv a svobod jednotlivců. Lze tedy usuzovat, že veřejnost i odborná sféra vnímá výkon pravomocí PČR jako převážně profesionální a zákonný. Dalších 64 respondentů (32,6 %) se domnívá, že by oprávnění policistů měla být využívána důsledněji a razantněji. Tato odpověď může reflektovat vnímanou potřebu razantnějšího postupu v krizových či konfliktních situacích, ale také obavu z příliš opatrného uplatňování zákonných nástrojů, které mohou v některých případech působit jako nedostatečně efektivní. Pouze 10 respondentů (5,1 %) uvedlo, že dochází

⁹⁶ Vlastní zdroj

ke zneužívání oprávnění PČR. Tento relativně nízký počet může naznačovat, že excesy ve výkonu služby jsou vnímány jako ojedinělé, nikoliv systémové. Přesto se jedná o výpověď, která by měla být zohledněna v rámci interní kontroly a v systému profesní etiky, protože i jednotlivé excesy mohou mít negativní dopad na důvěru veřejnosti.

Celkově lze konstatovat, že výkon oprávnění příslušníky PČR je v očích většiny respondentů vnímán jako zákonný a profesionální. Ve srovnání s OP (viz graf 17) je patrná o něco vyšší míra důvěry, ale zároveň také o něco větší podíl respondentů, kteří preferují razantnější uplatňování pravomocí. Tento výsledek potvrzuje význam trvalého vzdělávání a kontroly příslušníků PČR, stejně jako potřebu citlivě balancovat mezi rozhodností zákroku a respektováním právního rámce.

6.4 Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza č. 1: Oprávnění v rámci omezení osobní svobody strážníkem obecní policie jsou dostatečná.

Otázka č. 15 zkoumala, zda jsou oprávnění obecní policie v oblasti omezení osobní svobody dostatečná. Výsledky ukázaly, že 98 respondentů (50 %) považuje oprávnění za dostatečné, zatímco 67 respondentů (34,2 %) by je rozšířilo na úroveň Policie ČR. Pouhých 15 respondentů (7,7 %) se domnívá, že obecní policie by tímto oprávněním neměla disponovat, a 16 respondentů (8,2 %) nebylo s rozdíly v oprávněních obeznámeno. Z těchto výsledků lze usuzovat, že většina respondentů považuje současný rozsah pravomocí obecní policie v této oblasti za dostatečný. Hypotéza se **potvrdila**.

Hypotéza č. 2: Oprávnění v oblasti donucovacích prostředků a použití zbraně strážníkem obecní policie jsou dostatečná.

V otázce č. 14 bylo zjištěno, že 83 respondentů (42,3 %) považuje současná oprávnění v oblasti donucovacích prostředků a použití zbraně za dostatečná. Dalších 81 respondentů (41,3 %) by tato oprávnění rozšířilo na úroveň Policie ČR, přičemž 9 respondentů (4,6 %) by tato oprávnění omezilo a 8 respondentů (4,1 %) se domnívá, že by obecní policie těmito pravomocemi neměla disponovat vůbec. Z výsledků vyplývá, že naprostá většina respondentů považuje současná oprávnění za dostatečná nebo se kloní k jejich rozšíření, což potvrzuje platnost hypotézy. Hypotéza se **potvrdila**.

Hypotéza č. 3: Respondenti se shodují na tom, že obecní policie by měla disponovat oprávněním vykázat násilnou osobu ze společného obydlí.

Otázka č. 10, která zkoumala názor respondentů na možnost rozšíření oprávnění obecní policie v oblasti vykázání násilné osoby ze společného obydlí, ukázala, že 98 respondentů (50 %) toto rozšíření podporuje, zejména s ohledem na zvýšení ochrany ohrožených osob. Naopak 92 respondentů (46,9 %) se domnívá, že by tato pravomoc měla zůstat výhradně v kompetenci Policie ČR. Zbývajících 6 respondentů (3,1 %) nebylo s problematikou dostatečně obeznámeno. Přestože

výsledky ukazují relativně vyrovnaný poměr názorů, mírně převažuje postoj, že by obecní policie měla tímto oprávněním disponovat. Na základě těchto zjištění lze hypotézu považovat za potvrzenou. Hypotéza se **potvrdila**.

Hypotéza č. 4: Respondenti se domnívají, že obecní policie není potřebná ve smyslu udržení veřejného pořádku.

Výsledky otázky č. 16 ukázaly, že 167 respondentů (85,2 %) považuje obecní policii za důležitou součást veřejného pořádku. Dalších 24 respondentů (12,2 %) uvedlo, že obecní policie by měla působit pouze ve větších městech, a pouhých 5 respondentů (2,6 %) ji označilo za zbytečnou. Žádný respondent neuvedl, že by pro zajištění veřejného pořádku postačovala pouze Policie ČR. Výsledky jasně potvrzují, že obecní policie je považována za přínosnou a její role v oblasti veřejného pořádku je vnímána jako důležitá. Hypotéza se **nepotvrdila**.

Závěr

Bakalářská práce se zaměřila na komparaci oprávnění Policie České republiky a obecní policie, přičemž cílem bylo nejen analyzovat právní rámec těchto složek, ale i posoudit jejich praktickou aplikaci. Důraz byl kladen na klíčové pravomoci, jejich rozdíly a možné dopady na efektivitu výkonu služby. Empirická část práce se zaměřila na vnímání těchto oprávnění jak příslušníky bezpečnostních složek, tak veřejností, přičemž byla ověřována platnost autorem stanovených hypotéz.

V teoretické části bylo provedeno podrobné srovnání právní úpravy Policie České republiky a obecní policie. Zásadním zjištěním bylo, že ačkoliv obě složky plní bezpečnostní funkce, jejich postavení je odlišné. Policie ČR je celostátním bezpečnostním sborem podřízeným Ministerstvu vnitra, zatímco obecní policie je orgánem obce s místní působností. To se promítá i do rozsahu jejich oprávnění – zatímco Policie České republiky má výrazně širší pravomoci, pravomoc obecní policie je v některých oblastech omezená.

Komparace vybraných oprávnění ukázala, že v některých případech jsou pravomoci obou složek obdobné (například požadování vysvětlení, prokazování totožnosti či použití donucovacích prostředků), avšak jejich aplikační rámec se liší. Policie České republiky disponuje například možností vstupovat do obydlí a realizovat širší zásahy do práv a svobod osob. Naopak obecní policie je vázána především na prevenci a dohled nad veřejným pořádkem v rámci území, kde působí.

Empirická část práce byla realizována formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zjistit, zda jsou oprávnění obecní policie vnímána jako dostatečná a jak veřejnost rozlišuje kompetence obou složek. Výsledky ukázaly, že část veřejnosti má nedostatečné povědomí o rozdílech mezi pravomocemi Policie České republiky a obecní policie, což vede k mylným očekáváním. Dále se ukázalo, že respondenti často vnímají některé pravomoci obecní policie jako nedostatečné, zejména v oblasti zastavení a kontroly vozidel nebo v pravomoci vykázaní násilné osoby ze společného obydlí.

Z výsledků dotazníkového šetření dále vyplývá, že zatímco určité pravomoci obecní policie jsou považovány za dostatečné, u jiných panuje mezi respondenty přesvědčení, že by měly být rozšířeny.

Bakalářská práce ukázala, že ačkoliv Policie České republiky i obecní policie plní klíčové úkoly v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku, mezi jejich oprávněními existují významné rozdíly, které mají dopad na efektivitu jejich činnosti. Empirická část práce potvrdila, že existují oblasti, kde by bylo vhodné zvážit rozšíření pravomocí obecní policie, zejména v oblasti dopravních kontrol a vykázaní násilné osoby ze společného obydlí, v případech domácího násilí.

Z pohledu budoucího vývoje právní úpravy je otázkou, zda by nebylo vhodné zvážit určité úpravy zákona o obecní policii, které by reflektovaly jak požadavky odborné veřejnosti, tak reálné potřeby praxe. Na druhé straně je nutné brát v potaz, že obecní policie není bezpečnostním sborem a její pravomoci musí být nastaveny s ohledem na její působnost a charakter.

Celkově lze uzavřít, že práce splnila své stanovené cíle. Teoretická část přinesla důkladnou analýzu právního rámce a komparaci oprávnění, zatímco empirická část nabídla cenné poznatky o vnímání těchto oprávnění veřejností i samotnými příslušníky bezpečnostních složek. Výsledky mohou být využity k další odborné diskusi o optimálním nastavení pravomocí obecní policie s cílem zajistit co nejefektivnější ochranu veřejného pořádku a bezpečnosti v České republice.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. MACEK, P. *Dějiny policie a četnictva I., Habsburská monarchie (1525-1918)*. Praha: Themis, 1997. 178 s. ISBN 80-85821-52-4.
2. MACEK, P., UHLÍŘ. L. *Dějiny obecních policií I.: (jejich odraz v heraldice)*. Praha: Police History, 2004. 215 s. ISBN 80-86477-26-6.
3. MACEK, P. UHLÍŘ. L. *Dějiny policie a četnictva II., Československá republika (1918-1939)*. Praha: Police History, 1999. 230 s. ISBN 80-902670-0-9.
4. MATES, P. *Zákon o policii s komentářem. 3. vydání*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2023. 464 s. ISBN 978-80-7380-917-1.
5. MRHÁLEK, J. *Slovník veřejného práva československého*. Praha: Eurolex Bohemia, 2000. 1202 s. ISBN 80-902752-6-5.
6. NĚMEC, M., *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky v Praze*. Praha: Abook, 2017. 548 s. ISBN 978-80-906974-0-9.
7. NĚMEC, M. *Občan a policie: aktuální problémy vztahů policie k občanům*. Praha: Naše vojsko, 1996, 311 s. ISBN 80-206-0524-X.
8. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád. Komentář. 7. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2013. 4720 s. ISBN 978-80-7400-465-0.
9. ŠACH, J. *Chladné zbraně: období habsburské monarchie 1526-1918*, Praha: Aventinum, 2009. Ars bella gerendi. 430 s. ISBN 978-80-7442-000-9.
10. VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2014. 488 s. ISBN 978-80-7400-543-5.
11. VETEŠNÍK, P., CHAUER. I., ZÍDKA. A. *Obecní policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 336 s. ISBN 978-80-7380-463-3.
12. VETEŠNÍK, P. CHAUER. I. *Průručka strážníka*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. 184 s. ISBN 978-80-7380-542-5.
13. ŠTEINBACH, M. *30 let Policie České republiky*. Praha: Policejní prezidium ČR, 2021. 268 s. ISBN 978-80-908139-0-8.
14. VETEŠNÍK, P., JEMELKA. L. *Zákon o obecní policii. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2019. 464 s. ISBN 978-80-7400-729-3.

15. ZÁMEK, D. *Hromadné narušení veřejného pořádku z pohledu Policie ČR*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 197 s. ISBN 978-80-7380-429-9.

Elektronické zdroje

1. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Pojem a postavení obecní policie* [online]. 2021 [cit. 2025-01-03]. Dostupné z WWW: <<https://mv.gov.cz/bsmv/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie-k-30-cervnu-2021.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>>
2. WOLTERS KLUWER ASPI. *Policie České republiky není právníckou osobou*. [online]. 1997 [cit. 2025-01-03]. Dostupné z WWW: <<https://www.aspi.cz/products/lawText/4/206243/1/2/stanovisko-rc-c-plsn-2-96-policie-ceske-republiky-neni-pravnickou-osobou>>

Ostatní zdroje

1. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Metodická příručka ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky č. 1 ze dne 31. ledna 2022*, Praha: PP PČR, 2022.
2. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 181 ze dne 03. srpna 2020 o postupu při řešení incidentů se znaky domácího násilí*. Praha: PP PČR, 2020. s. 1.

Seznam zkratek

PČR – Policie České republiky

OP – obecní policie

Seznam grafů

Graf 1: Pohlaví	50
Graf 2: Věk.....	51
Graf 3: Vzdělání.....	52
Graf 4: Vztah k bezpečnostním složkám	53
Graf 5: Znalost činnosti a schopnost rozlišit PČR a OP	54
Graf 6: Svědek či účastník zákroku	55
Graf 7: Oprávnění požadovat vysvětlení.....	56
Graf 8: Oprávnění požadovat prokázání totožnosti	57
Graf 9: Oprávnění zakázat vstup.....	58
Graf 10: Vykázání ze společného obydlí	59
Graf 11: Oprávnění ke vstupu do živnostenské provozovny	60
Graf 12: Oprávnění odebrat zbraň.....	61
Graf 13: Oprávnění zastavit a kontrolovat vozidlo	63
Graf 14: Oprávnění v oblasti donucovacích prostředku a použití zbraně.....	64
Graf 15: Oprávnění ve smyslu omezení osobní svobody.....	66
Graf 16: Potřebnost obecní policie.....	67
Graf 17: Dostatečnost a zákonnost (OP).....	69
Graf 18: Dostatečnost a zákonnost (PČR)	70

Přílohy

Seznam příloh

PŘÍLOHA I: Dotazník	81

Komparace oprávnění Policie České republiky a obecní policie: právní rámec a praktické aspekty

Dobrý den, děkuji Vám za ochotu zapojit se do tohoto dotazníkového šetření, které je součástí mé bakalářské práce na výše uvedené téma. Cílem tohoto šetření je získat názory a postřehy nejen od příslušníků bezpečnostních složek, ale i od široké veřejnosti. Dotazník je anonymní a jeho vyplnění Vám zabere přibližně 5–7 minut. Vaše odpovědi budou použity výhradně pro účely této bakalářské práce. Ještě jednou děkuji za Váš čas a upřímné odpovědi, David Pánek.

1. Jaké je Vaše pohlaví?
  - a) muž
  - b) žena

2. Jaký je Váš věk?
  - a) do 20 let
  - b) 20–40 let
  - c) 40 let a více

3. Jaké je Vaše nejvyšší vzdělání?
  - a) základní
  - b) střední bez maturity
  - c) střední s maturitou
  - d) vysokoškolské

4. Jaké je Vaše zaměstnání?
  - a) Policista Policie ČR
  - b) Strážník obecní policie
  - c) Zaměstnání mimo bezpečnostní složky

5. Jste obeznámen/a s činností Policie ČR a obecní policie, jste schopen/a tyto složky od sebe rozlišit?
- a) Ano
  - b) Ne
6. Byl/a jste někdy svědkem či účastníkem zákroku, při kterém bylo využito některých z oprávněních zasahujících do práv a svobod občanů, a to ze strany obecní či státní policie?
- a) Ano
  - b) Ne
7. Myslíte si, že oprávnění strážníka obecní policie požadovat vysvětlení od osob je dostatečné?
- a) Oprávnění by mělo být menší
  - b) Oprávnění je dostatečné
  - c) Oprávnění by mělo být na úrovni Policie ČR
  - d) Oprávnění by mělo být větší než Policie ČR
  - e) Nevím, nejsem obeznámen/a s rozdíly v oprávnění požadování vysvětlení od osob mezi těmito složkami
8. Myslíte si, že oprávnění strážníka obecní policie požadovat prokázání totožnosti je dostatečné?
- a) Oprávnění by mělo být menší
  - b) Oprávnění je dostatečné
  - c) Oprávnění by mělo být na úrovni Policie ČR – zejména v oblasti pobytové kontroly cizinců
  - d) Nevím, nejsem obeznámen/a s rozdíly v oprávnění legitimovat osoby mezi těmito složkami
9. Myslíte si, že oprávnění strážníka obecní policie zakázat vstup na určená místa je dostatečné?
- a) Oprávnění by mělo být menší
  - b) Oprávnění je dostatečné
  - c) Obecní policie by neměla mít možnost zakazovat vstup na určená místa

- d) Nevím, nejsem obeznámen/a s rozdíly v oprávněních zákazu vstupu na určená místa těchto složek
10. Myslíte si, že by obecní policie měla disponovat oprávnění vykázat násilnou osobu ze společného obydlí?
- a) Ano, rozšíření pravomocí by vedlo k lepší ochraně ohrožených osob
  - b) Ne, toto oprávnění by mělo zůstat výhradně v kompetenci Policie ČR
  - c) Nevím, nejsem obeznámen/a s rozdíly v oprávněních vykazání mezi obecní policií a Policií ČR
11. Myslíte si, že oprávnění strážníka obecní policie ke vstupu do živnostenské provozovny je dostatečné?
- a) Oprávnění by mělo být menší
  - b) Oprávnění je dostatečné
  - c) Oprávnění by mělo být na úrovni Policie ČR – zejména s přihlédnutím na provozní dobu a místa, která jsou veřejnosti nepřístupná
  - d) Nevím, nejsem obeznámen/a s rozdíly v oprávněních ke vstupu do živnostenské provozovny mezi obecní policií a Policií ČR
12. Myslíte si, že oprávnění strážníka obecní policie odebrat zbraň je dostatečné?
- a) Oprávnění by mělo být menší
  - b) Oprávnění je dostatečné
  - c) Oprávnění by mělo být na úrovni Policie ČR
  - d) Nevím, nejsem obeznámen/a s rozdíly v oprávněních ke vstupu do živnostenské provozovny mezi obecní policií a Policií ČR
13. Myslíte si, že oprávnění strážníka obecní policie spočívající v zastavení a kontrole vozidla je dostatečné?
- a) Oprávnění by měla být menší
  - b) Oprávnění je dostatečné
  - c) Oprávnění by mělo být na úrovni Policie ČR
  - d) Nevím, nejsem obeznámen/a s rozdíly v oprávněních spočívající v zastavení vozidla mezi obecní policií a Policií ČR

14. Myslíte si, že oprávnění strážníka obecní policie v oblasti donucovacích prostředků a použití zbraně jsou dostatečná?
- a) Oprávnění by měla být menší
  - b) Oprávnění jsou dostatečná
  - c) Oprávnění by měla být na úrovni Policie ČR
  - d) Oprávnění by měla být větší, než kterými disponuje Policie ČR
  - e) Obecní policie by těmito oprávněními vůbec neměla disponovat
  - f) Nevím, nejsem obeznámen/a s rozdíly v oprávněních v oblasti použití donucovacích prostředků a použití zbraně mezi obecní policií a Policií ČR
15. Myslíte si, že jsou oprávnění, ve smyslu zásahu do osobní svobody, strážníkem obecní policie dostatečná?
- a) Oprávnění by se měla ubrat
  - b) Oprávnění jsou dostatečná
  - c) Oprávnění by měla být na úrovni Policie ČR
  - d) Obecní policie by tímto oprávněním neměla vůbec disponovat
  - e) Nevím, nejsem obeznámen/a s rozdíly v oprávněních omezit osobní svobodu mezi obecní policií a Policií ČR
16. Domníváte se, že je obecní policie potřebná ve smyslu udržení bezpečnosti a veřejného pořádku?
- a) určitě ano
  - b) obecní policie je zbytečná
  - c) postačila by Policie ČR
  - d) obecní policie je potřebná pouze ve větších městech
17. Myslíte si, že jsou výše uvedená oprávnění strážníkem obecní policie používána dostatečně a dle platné legislativy?
- a) Oprávnění jsou zneužívána
  - b) Oprávnění jsou používána dostatečně a dle zákona
  - c) Oprávnění by měla být používána důsledněji a razantněji

18. Myslíte si, že jsou výše uvedená oprávnění policistou Policie ČR používána dostatečně a dle platné legislativy?

- d) Oprávnění jsou zneužívána
- e) Oprávnění jsou používána dostatečně a dle zákona
- f) Oprávnění by měla být používána důsledněji a razantněji